

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره چهارم - اجلاسیه دوم

۱۳۷۲ - ۱۳۷۳

صورت مشروح مذاکرات جلسه علنی یکشنبه بیست و سوم خرداد ماه ۱۳۷۲

فهرست مندرجات :

- ۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه.
- ۲ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید.
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر عبدالله ثانی سعیدی - سید حسین هاشمی - محمد نبوتی و سید فرج الله افرازیده.
- ۴ - بیانات ریاست محترم مجلس، بمناسبت انتخاب مجدد جناب آقای هاشمی رفسنجانی به ریاست جمهوری اسلامی ایران.
- ۵ - عرض تسلیت توسط ریاست محترم مجلس بسمه مناسبت شهادت کارشناسان وزارت نیرو و کادر پرواز هلیکوپتر در یک سانحه هوایی.
- ۶ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسئولان اجرائی کشور توسط ریاست محترم مجلس.
- ۷ - ادایه بحث در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران و تصویب چند ماده دیگر از آن.
- ۸ - تقاضای تغییر دستور جلسه طبق ماده (۷۰) آئین نامه داخلی و رد آن.
- ۹ - قرائت نامه نمایندگان محترم بمناسبت انتخاب مجدد جناب آقای هاشمی رفسنجانی به ریاست جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۰ - اعلام وصول ۳ فقره طرح و لایحه و سؤال.
- ۱۱ - قرائت اساسی دیرآمدگان و غائبین بدون اجازه.
- ۱۲ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده.

جلسه ساعت هشت و پانزده دقیقه به ریاست آقای علی اکبر ناطق نوری رسمیت یافت

۱ - اعلام رسمیت و دستور جلسه

- رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم
با حضور ۱۸۷ نفر جلسه رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمائید.
منشی - بسم الله الرحمن الرحيم
دستور جلسه یکصد و هجدهم روز یکشنبه بیست و سوم خرداد ماه ۱۳۷۲ مطابق با بیست و دوم ذیحجه ۱۴۱۳ :
- ۱ - دنباله رسیدگی به گزارش شور دوم کمیسیون خاص در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
 - ۲ - گزارش کمیسیون اصول هشتاد و هشت و نود قانون اساسی در خصوص سؤال آقای محمدعلی پرتوی از وزیر محترم آموزش و پرورش.
 - ۳ - گزارش کمیسیون اصول هشتاد و هشت و نود قانون اساسی در خصوص سؤال آقای عزت الله دامادی از وزیر محترم بازرگانی.
 - ۴ - گزارش کمیسیون برنامه و بودجه در خصوص طرح اصلاح بند الف تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور.
 - ۵ - گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارایی در خصوص طرح یک فوریتی تهیه مسکن برای افراد کم درآمد.
 - ۶ - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید
 - رئیس - تلاوت کلام الله مجید.
(آیات زیر از سورة الانعام توسط قاری آقای کریم منصوری تلاوت شد) :

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم

- من جاء بالحسنة فله عشر امثالها و من جاء بالسئنة فلا يعزى الا مثلها و هم لا يظلمون * قل اننى هدى الى صراط مستقيم ديناً قيمياً ابراهيم حنيفاً و ما كان من المشرکين * قل ان صلاتى و نسكى و معيالى و مماتى لله رب العالمين لا شريك له و بذلك ابرت و انا اول المسلمين * قل اغير الله ابغى رباً و هو رب كل شىء ولا تكسب كل نفس الا عليها ولا تزر وازرة وزر اخرى ثم الى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم فيه تختلفون * و هو الذى جعلكم خلائف الارض و رفع بعضكم فوق بعض درجات ليلوكم فى ما اتيكم ان ربك سريع العقاب و انه لغفور رحيم *
- (صدق الله العلى العظيم - حضار صلوات فرستادند)
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر عبدالله ثانی سعیدی - سید حسین هاشمی - محمد نبوتی و سید فرج الله افرازیده
 - رئیس - ناطقین قبل از دستور را دعوت بفرمائید.
 - منشی - بسم الله الرحمن الرحيم
 - ناطقین قبل از دستور امروز عبارتند از :
 - آقای دکتر عبدالله سعیدی نماینده محترم مردم سینودشت.
 - آقای مهندس سید حسین هاشمی نماینده محترم مردم میانه.
 - آقای سید فرج الله افرازیده نماینده محترم نوشهر.
 - جناب آقای دکتر سعیدی سه دقیقه از وقتشان را به آقای نبوتی نماینده

مردم ساوه داده‌اند. آقای دکتر سعیدی بفرمائید.
دکتر عبدالله ثانی سعیدی - اعوذ بالله من الشیطان الرجیم، بسم الله الرحمن الرحیم.
«و یومئذ یفرح المؤمنون بنصر الله ینصر من یشاء و هو العزیز الرحیم»
وعد الله لا یخلف الله وعده ولكن اکثر الناس لا یعلمون * یعلمون ظاهراً من الحیوة الدنیا و هم عن الآخرة هم غافلون. الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف الانبیاء وشهداء والمرسلین سیدنا و مولانا محمد (ص) و علی آله و اصحابه الاجمعین .

با سلام به روح پر فتوح بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و سلام به پیشگاه مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (حضرار صلوات فرستادند) و سلام به حضور است قهرمان و همیشه در صحنه ایران که از استعانی که نتیجه آن می‌توانست دوستان قرآن و اسلام و انقلاب اسلامی را شاد کام و دشمنان و بدخواهان و کینه‌ورزان را ناکام نماید، سربلند بیرون آمدند و تبریک و صد تبریک به مردم قهرمان ایران که با توجه به شخصیت عالم مجاهد و سیاستمدار هوشمند و مدیر درد آشنا و دلسوز، فرزند اسلام، یار امام و مقام معظم رهبری جناب حجت‌الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی را مجدداً به ریاست قوه مجریه انتخاب نمودند امید است که تحت رهبریهای دایمانه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (حضرار صلوات فرستادند) و ترمیم جدی کابینه آینده در برنامه دوم نظام جمهوری اسلامی به اهداف مقدس خود نائل شوند.

خدا را شکر که اراده و رأی ملت بزرگ ایران مسؤلیت الهی را بردوش عالمی مجاهد و سیاستمداری هوشمند قرار داد. انتخاب آگاهانه، هوشیارانه و صحیح ملت قهرمان ایران با ارزیابی و اطلاعات دقیق و صحیح از رویدادها و عملکردها دستاوردی است از تحولات برنامه پنج ساله اول.

هفته جهاد را به تمامی جهادگران عزیز و دوست روستائیان محسوم تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم. امید است در راه خدمت به محرومان که همانا آرزوی امام رضوان الله تعالی علیه می‌باشد موفق و مؤید باشند.

جا دارد از حضور گسترده است حزب... شهرستان سینودشت و بخشهای تابعه حوزه انتخابیه اینجانب از شرکت گسترده در انتخابات ریاست جمهوری و همچنین شرکت وسیع در مراسم سالروز ارتحال امام قدس سره سپاسگزاری نمایم. همچنین ضمن تشکر و قدردانی از ناظرین شورای محترم نگهبان - هیئت اجرایی و هیئت نظارت بر انتخابات و سایر دست‌اندرکاران دو حوزه انتخابیه شهرستان گنبد کاووس و بخش رامیان و آزادشهر در برگزاری سالم انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی و حضور فعال مردم غیور منطقه و انتخاب مجدد برادر اترک طیار و برادر معنی هلاکورا به است شهیدپرور و حزب... منطقه تبریک عرض می‌نمایم.

در خصوص قضیه افتتاح فرودگاه قدس کلاله باید عرض کنم.

آقایان از هول هلیم توی دیگ افتادند.

افتتاح فرودگاه بدون دعوت از وزیر محترم راه و ترابری و ریاست محترم سازمان هواپیمائی کشور و بدون حضور حتی یک مسؤول از وزارت راه و ترابری که برگزار کنندگان مراسم افتتاح آن را یوم... نام نهادند چه معنی می‌دهد. آیا این بی‌احترامی به شرکت کنندگان در مراسم به اصطلاح افتتاحیه و دهن کجی به مسؤولین ذیربط نمی‌باشد؟

تازه آقایان انتظار داشتند که نماینده محترم ولی فقیه در شرق مازندران حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقا نورسفیدی یار دیرین امام رضوان الله تعالی علیه در افتتاح فرودگاه که در سالروز رحلت آن بزرگ مرد تاریخ در روز دوازدهم خرداد ماه برگزار گردید شرکت فرمایند.

از بخشدار و دبیر محترم هیئت امناء فرودگاه کلاله می‌خواهم به سؤالات مکرری که است بیدار دل و همیشه در صحنه منطقه در خصوص نحوه بهره‌برداری از... هکتار از اراضی متعلق به فرودگاه از بدو واگذاری این زمینها به هیئت امناء و اینکه به چه کسانی و با چه صورتی و به چه مبلغی واگذار شده است. و مبالغی که به منظور بذل مساعی به هیئت امنای فرودگاه به حساب بانک تجارت گنبد از افرادی که از طرف هیئت واگذاری زمین، زمین به آنها واگذار می‌شد دریافت شده و این درآمدها کجا هزینه شده است، مستنداً پاسخ دهند. تا همت والا و ایثارگری‌های شما خادمین به است حزب... زیر سؤال نرود.

از وزیر محترم کشور تقاضا می‌کنم تذکر اینجانب را در خصوص برخورد

غیرمسئولانه سرپرست فرمانداری شهرستان سینودشت که برادر کاویانی مدیرکل محترم سیاسی استانداری شاهد آن بودند را پی‌گیری فرموده و با توجه به بعد مسافت و محرومیت شدید بخش مرزی مراوه‌تپه که حضور و انجام خدمت برای بخشداران غیر بومی را مشکل ساخته است در تعیین بخشدار بعدی توصیه فرمایند افراد متعهد و لایق بومی منطقه مورد استفاده قرار گیرد.

سخنی چند با وزیر محترم جهاد سازندگی :

با توجه به مدارک و شواهد موجود در رأی کمیسیون ماده ۳۲ درخصوص واگذاری ۴ هکتار از اراضی ملی شده اکّی درویش به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی کلاله به منظور احداث کانون فرهنگی ورزشی بسیجیان که اداره کل منابع طبیعی گرگان و گنبد بدون در نظر گرفتن رأی کمیسیون به نفع کارکنان با زمین و بی‌زمین بومی و غیربومی خود تقسیم نموده و است حزب... منطقه سؤال می‌کنند که مشاوران و معاونان مدیرکل و کارشناسان منابع طبیعی گرگان و بندرگز و علی‌آباد زمین مسکونی پانصد متری در کلاله را برای چه می‌خواهند از وزیر محترم جهادسازندگی تقاضا می‌کنم شخصاً به مورد فوق رسیدگی فرمایند.

و با توجه به آراء صادره کمیسیون ماده ۳۲ سال ۶۶ در شهرستان گنبد که در اطاقهای درسته صرفاً با اتکاء به نظر سرچنگلدار و مأمور منابع طبیعی بدون در نظر گرفتن زمینهای سنددار و زمینهای بی‌سندی که بیش از ۳۰ سال کشت می‌شوند و قبل از انقلاب احیاء شده‌اند را جزو مراتع و منابع ملی اعلام نموده و حتی در بعضی موارد بصورت فله‌ای اعلام نظر نموده‌اند. و کشاورزان منطقه بشدت از اجرای کمیسیون ماده ۳۲ نگران می‌باشند. و از طرفی کمیسیون ماده واحده نیز بکندی عمل نموده و اخیراً نیز با انتزاع دبیرخانه کمیسیون از وزارت کشاورزی به وزارت جهادسازندگی کار کمیسیون کاسلا متوقف شده است از مسؤولین دست‌اندرکار انتظار دارم هر چه زودتر نسبت به تشکیل کمیسیون ماده واحده اقدام نمایند تا با تلاش کمیسیون فوق آراء کمیسیون ماده ۳۲ مورد تجدیدنظر قرار گرفته و کشاورزان عزیز منطقه را نسبت به کار و تلاش بیشتر دلگرم نمایند.

سخنی چند با وزیر محترم نیرو :

مردم محروم منطقه وقتی می‌بینند که وزارت نیرو فعالیت عمده و چشمگیری در استحصال آب در منطقه نداشته در خصوص پرداخت آب‌بهاء و مال‌الاجاره و زمینهای خود تمایلی نشان نمی‌دهند میزان آب‌بهاء تعیین شده توسط اداره آبیاری شهرستان گنبد براساس ماده ۳۲ قانون توزیع عادلانه آب نبوده و بنظر می‌رسد آقایان بند (ب) ماده مذکور را فراموش کرده‌اند که در مواردی که استحصال آب بوسیله دولت انجام نمی‌شود. به ازاء نظارت و خدماتیکه انجام می‌دهند با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی هر منطقه در صورت لزوم عوارضی را تعیین و از مصرف‌کننده وصول نمایند. از طرفی قبوض آب بهاء شرکت سهامی آب منطقه‌ای مازندران که برای سال ۷۱ زراعی در قبال کشت ناسلوم که قید نموده‌اند صادر شده معلوم نیست بعنوان بدهی معوقه آب‌بهاء یا اجاره بستر یا حق النظاره و یا چه چیز دیگر، هکتاری یکصد تا یکصد و پنجاه هزار ریال دریافت می‌نمایند آیا کارشناسان خبر دارند که برخی از اراضی فوق بدون استحصال آب بوسیله دولت و برخی حتی بدون استفاده از آب و بصورت دیم با کاشت گندم که یک محصول استراتژیک بوده و طبق قانون تثبیت آب‌بهاء زراعی مصوبه چهارم شهریور ۱۳۶۰ باید اولویت تخفیف داشته باشد دچار سیل‌بردگی نیز شده و کشاورزان منطقه از برداشت محصول بی‌نصیب مانده‌اند آب‌بهاء دریافت می‌کنند. و جالب اینجاست که اداره آبیاری بعلت اینکه تعدادی از کشاورزان در بخش محروم گالیکش آب‌بها پرداخت نکرده‌اند نهر آب سستی یا تلفیقی را سدود نموده و تر و خشک را با هم سوزانده است. در پایان ادانه مطالعة (رئیس - وقت شما تمام شد) سد فرم آب شهرستان سینودشت را از جناب آقای زنگنه جداً خواسته و امیدوارم در برنامه پنج‌ساله دوم شاهد شروع عملیات این سد عظیم و ضروری در منطقه باشیم تا هدف خدمت وزارت نیرو جلوه و انعکاس بیشتری بین کشاورزان منطقه داشته باشد.

امیدوارم با تمامی این مشکلات آب‌بهاء و مال‌الاجاره و حق النظاره و تبعات ناشی از اجرای آراء کمیسیون ماده ۳۲ و عملکرد نادرست وزارت کشاورزی در خصوص حذف سوبسید از کود و سم خریداری شده در سال گذشته انشاءالله بحول قوه الهی شاهد تولید انبوه بیش از پیش محصولات کشاورزی خصوصاً گندم و جو در منطقه زرخیز شهرستان‌های گنبد و سینودشت باشیم.

با توجه به قولی که اینجانب از جانب ریاست محترم جمهور (رئیس - وقت شما تمام شد) جناب آقای هاشمی رفسنجانی به مردم محروم منطقه شرق مازندران داده بودم ضمن تشریف فرمایی خود به منطقه سیلوی ۵۰ هزار تنی گالیکش را که بدست توانای برادران جهاد توسعه سیلوا در آستانه بهره برداری می باشد افتتاح فرموده و به چشم انتظاری دیداراست شهیدپرور حوزه انتخابیه اینجانب پایان دهند (یک دقیقه دیگر میتوانم صحبت کنم؟).

رئیس - میتوانید دو دقیقه دیگر صحبت بکنید یعنی کل وقتتان است دیگر به آقای نبوتی نمیتوانیم وقت بدهیم.

عبدالله نانی سعیدی - در خصوص طرح هادی یا تفصیلی شهرها باید عرض کنم بطور کلی کلیه طرح ها، قوانین و مقررات باید با در نظر گرفتن نسل حاضر و نسل های آینده تهیه و اجرا شود و با توجه به اینکه در حال حاضر اکثریت قریب به اتفاق مردم در شهرستان مینودشت از اجرای طرح هادی شهر نگران می باشند تقاضای تجدیدنظر از وزارت محترم کشور را نموده و در صورت امکان طرح هادی شهرها در محل تصویب شود.

با توجه به تبصره ۴ بودجه سال ۷۲ از شرکت دخانیات می خواهم از محل بند «ب» تبصره فوق نسبت به آبرسانی مرکز دهستان روزین که یکی از مراکز عمده کشت توتون در مملکت می باشد اقدام عاجل مبذول فرمایند. والسلام علیکم ورحمة الله.

منشی - جناب آقای هاشمی نماینده محترم میانه

سید حسین هاشمی - بسم الله الرحمن الرحیم

با سلام به ارواح طيبة شهدای انقلاب اسلامی و روح پرفتوح امام است (رحمة الله علیه) و آرزوی طول عمر با برکت برای رهبر معظم انقلاب اسلامی.

حضور یکپارچه ملت شریف ایران در ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری یکبار دیگر به جهانیان نشان داد که مردم آگاه و هوشیار ایران اسلامی در مواقع سرنوشت ساز با حضور گسترده خود به وظیفه دینی و ملی خویش عمل نموده با این حرکت دشمنان انقلاب اسلامی را مأیوس تر می نمایند بخصوص با انتخاب شخصیت خستگی ناپذیر انقلاب یعنی حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای هاشمی رفسنجانی و سپردن مجدد مسؤولیت اجرایی کشور به ایشان که یقیناً روح امام راحل مان را شاد و خاطر رهبر معظم انقلاب را نیز آسوده تر نمودند اینجانب این انتخاب شایسته را به تمامی مردم شریف ایران بخصوص حضرت آیت الله خامنه ای (حضرار صلوات فرستادند) و همکاران عزیزم در مجلس شورای اسلامی تبریک عرض مینمایم و برای جناب آقای هاشمی نیز آرزوی توفیق و خدمت هرچه بیشتر به مردم آگاه و متدین را از درگاه خداوند متعال مسألت مینمایم. با عنایت به اینکه در سال آخر برنامه پنجساله اول میباشیم همچنین برنامه پنجساله دوم اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حال تهیه می باشد مطالبی چند را بطور اختصار عرض مینمایم:

اصولاً وقتی برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تمامی کشورهای پیشرفته و در حال توسعه را مطالعه مینماییم به این نکته خواهیم رسید که تمامی این برنامه ها در راستای یکدیگر عمل نموده و رمز موفقیت آنها نیز در این می باشد. بنابراین برنامه های توسعه جمهوری اسلامی ایران نیز بایستی در امتداد یکدیگر و جهت نیل به اهداف کلی کشور تنظیم گردد. لذا اهداف کلی برنامه دوم بایستی در جهت ادامه اهداف کلی برنامه اول باشد چه بسیاری از اهدافی که در برنامه اول مد نظر بوده بلند مدت بوده و مختص یک برنامه نمی باشد بنابراین پیشنهاد می گردد عملکرد برنامه اول دقیقاً مورد ارزیابی دقیق قرار گرفته و مشخص گردد به چه میزان اهداف کیفی و کمی آن برنامه تحقق پیدا کرده است و علاوه بر این نکته مشخص گردد آیا در تدوین برنامه اول تعیین اهداف کیفی و کمی آن و محورها و سیاست های اساسی آن برنامه دچار اشتباهی شده ایم یا خیر؟ آیا به ارزیابی جدیدی دست یافته ایم آیا نیاز به تجدیدنظری احساس میشود یا خیر. براین اساس باید اهداف محورها و اصلی و خط مشی های اساسی مشخص و اعلام گردد در رابطه با سیاست های تک نرخی ارز در واحدهای تولیدی موجود و سرمایه گذاریهای جدید چند مسأله به صورت مشکل به شرح زیر مطرح است:

الف - صنایعی که سرمایه بری آنها بالاست مانند صنعت سیمان که هزینه های مربوط به سرمایه بیش از پنجاه درصد هزینه های تولیدی را تشکیل میدهد واحدهای جدیدی که قرار است با ارز شناور تأسیس شوند به هیچوجه

قادر به رقابت با واحدی موجود نخواهند بود.

ب - صنایعی که ارزیابی تولید سالانه آنها زیاد می باشد با افزایش ناگهانی نرخ ارز میزان سرمایه در گردش و نیاز آنها به نقدینگی بطور فوق العاده ای افزایش یافته که در سیستم قبلی یا فعلی امکان جمع شدن چنین نقدینگی را نداشته و ندارند.

ج - موضوع جذب سرمایه در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته بایستی توجه اساسی شود و این نیز تنها از طریق اعطای سوبسید ریالی برای سرمایه گذاری در این بخش ها امکان پذیر بوده والا در مقایسه با مناطق پیشرفته بهیچوجه واحدهای جدید در این مناطق با ارز شناور پا نخواهد گرفت و این مسأله در تمامی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه عملی گردیده است.

در جمع باید اذعان داشت یکی از اولویتهای شاخص در برنامه دوم بایستی توسعه تکنولوژیکی و صنعتی باشد که یقیناً توسعه در بخش صنعت همزمان با توسعه در بخش کشاورزی میتواند کشور را در جهت یک اقتصاد توانمند سوق دهد و در این راستا بایستی مشکلات اشاره شده در فوق به اضافه اصلاح تعرفه های گمرکی جلوگیری از ورود بی رویه کالاهای ساخته شده خارجی و اعطای تسهیلات بانکی در قالب بانک تخصصی مثل صنعت و معدن و کشاورزی انجام گیرد تا زمینه مناسب برای سرمایه گذاری جدید بیشتر فراهم گشته همچنین وضع واحدهای تولیدی از تنگناهای فعلی خارج گردد.

اما در رابطه با حوزه انتخابیه ام شهرستان میانه:

در ابتدا از حضور گسترده مردم شریف میانه، ترکمانچای، کندوان و کاغذکنان در انتخابات ریاست جمهوری تشکر مینمایم.

شهرستان میانه با استعداد بسیار بالا و دارا بودن امکانات زیربنایی مناسب بنا بر نظر کارشناسان، بعد از تبریز با استعدادترین منطقه برای توسعه می باشد. این مطلب در سیمینار راههای رشد و توسعه صنعت و معدن که اخیراً در شهر میانه برگزار شد بوضوح مشاهده گردید. این شهرستان دارای آب و هوای چهار فصل بوده و محصولات متنوع آن مانند محصولات گرمسیری که نشانگر استعداد خوب منطقه می باشد و استعداد بسیار خوب دامپروری در منطقه و دارا بودن آبهای فراوان که سالیانه حدود سه میلیارد متر مکعب آب از این شهرستان بلااستفاده خارج می گردد نشانگر توان دیگر منطقه است. علیرغم این قضیه رشد جمعیت در این ناحیه منفی بوده و رقم آن حدود سنهای نیم درصد می باشد که نشانی مهاجرت از این شهرستان به شهرهای دیگر می باشد و مشکل دیگر مشکل بیکاری یکی از مسائل حاد منطقه است.

در رابطه با صنعت این شهر تجربه تلخی از رژیم منفور گذشته داشته قبل از پیروزی انقلاب اسلامی قرار بود کارخانه قند در میانه احداث و تقریباً تمامی مراحل آن انجام گرفته بود ولی ناگهان به بروجرد منتقل گردید و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز قرار می شود کارخانه روغن نباتی در این شهر احداث گردد ولی به دلیل نامعلومی به شهر دیگری منتقل می گردد این شهر در طول جنگ تحمیلی چندین بار مورد حمله هوایی دشمن صهیونیستی قرار گرفت که ضمن وارد آمدن خسارات سنگینی به آن، شهدای زیادی را نیز تقدیم انقلاب اسلامی نمود و به همین علت نه دولت و نه بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری در منطقه کاری اساسی را انجام نداده اند فقط در یکی دو سال اخیر فولاد آذربایجان شروع به فعالیت کرده که در ملاقات سال گذشته اینجانب در ملاقات با ریاست محترم جمهوری، همچنین با جناب آقای استاندار و در صحبت جناب مهندس قنبری نیز با ایشان، ریاست محترم جمهوری قول مساعد جهت فعالیت در آن و حل مشکلات مربوطه را بیان فرمودند لذا از وزارت معادن و فلزات جداً می خواهم ضمن سرعت بخشیدن به کارهای اجرایی این طرح، زمانبندی لازم را جهت خرید ماشین آلات نصب و راه اندازی هر چه سریعتر را اعلام نمایند.

مطلب دیگر جاده ترانزیت بین المللی است با عنایت به اینکه میانه دروازه آذربایجان است ولی متأسفانه توجه خاصی در گذشته به آن نگردیده و فقط در مسیر میانه بستان آباد سال گذشته حدود ۳۷ نفر کشته و حدود بیست میلیارد ریال بر اثر تصادف خسارت مالی وارد شده است لذا از حضور ریاست محترم جمهوری اسلامی تقاضا داریم از هر منبعی که امکان دارد نسبت به اجرای اتوبان زنجان-میانه و تبریز دستور لازم را صادر نمایند از وزارت محترم نفت نیز خواهانم براساس توافق بعمل آمده در خصوص گازرسانی شهر میانه تسریع لازم را بعمل آورند همچنین از رؤسای محترم دانشگاه آزاد اسلامی و

وجود نداشته و ندارد. بنده بعنوان یک خدمتگزار کوچک از است شهیدپرور و قهرمان و رشید ایران از صمیم قلب تشکر میکنم که با حضور گسترده خود در انتخابات ششمین دوره ریاست جمهوری شرکت کرده بار دیگر شخصیت بزرگوار و دلسوز و لایقی را برگزیدند و تمام نقشه های شیطانی عناصر پلید را نقش بر آب ساخته برای همیشه دشمنان اسلام و انقلاب را ناامید نمودند و این تشکر از زبان کل نمایندگان مجلس است و بنده این انتخاب زیبا را به رهبر عظیم الشان انقلاب و ملت قهرمان ایران تبریک میگویم و آرزوی موفقیت رئیس جمهور محبوب ایران را از خداوند مسألت مینمایم. و از عموم برادران و خواهران شهرستان نوشهر و چالوس که در تشییع جنازه و مراسمهای ختم فرزند شهیدم شرکت نمودند تشکر میکنم و از کمیسیون محترم سیاست خارجه که از طریق روزنامه اطلاعات اظهار محبت نموده تسلیت گفتند و همچنین از عموم برادران و خواهران که بهر نحوی چه از طریق تلگراف یا تلفن و یا آمدن در منزل اظهار لطف فرمودند سپاسگزارم. امیدوارم خداوند متعال پاداش محبتهای عزیزان را مرحمت فرماید که از بنده حقیر و ناتوان جز دعای خیر کار دیگری ساخته نیست. اکنون مطالب خود را در چند جمله به سمع مسؤولین کشور میرسانم:

۱ - جناب آقای هاشمی عزیز، رئیس جمهور محبوب و محترم، نور چشم ملت ایران، اکنون جای آن دارد که به پاسی زحمات و فداکاریهای این مردم غیور و آگاه و رشید که عنایات ویژه ای مبذول داشته دگرگونی کامل در بسیاری از ارگانها حتی بعضی از نهادها و اغلب وزارتخانه ها و کلیه شرکتهای دولتی و دانشگاهها بوجود بیاورید زیرا اوضاع کنونی آنان مناسب شئون این مردم و انقلاب اسلامی نیست چون بوضوح دیده میشود در بسیاری از ارگانها نیروهای مؤمن و در خط ولایت منزوی گشته بباد مسخره گرفته میشوند مخصوصاً این عمل در بانکها و چند وزارتخانه بسیار شدید است و رشوه خواری و پارتی بازی و رابطه جایگزین ضابطه شدن به حدی است که قابل تحمل نیست و می بینم چنانچه مردم برای رسیدن بحق خود به نمایندۀ خود مراجعه کنند و نماینده کار را به مسؤول مربوطه ارجاع دهد، چندین تبصره و ساده جواب منفی خواهند گرفت اما زیاد دیده شده همان کار از طریق رشوه به آسانی هم قانونی است و هم قابل حل. حتماً اطلاعاتیکه از طریق مردم به ما نمایندگان مجلس میرسد به حضرتعالی بهتر خواهد رسید و اشراف کامل بر اوضاع کشور دارید. اما چرا با اینگونه عناصر ناپاک قاطعانه برخورد نمیشود برای بنده مبهم است بنده بعنوان یک فرد کوچک این کشور از جنابعالی تمنا دارم از هر طریق که صلاح میدانید جلو این کارها را بگیرید تا دعای دردمندان و دلسوختگان بدرقه راهتان باشد که سلاح دعا از هر سلاحی برنده تر است.

۲ - اگر نمایندگان در تربیون مجلس از تورم و گرانی سرسام آور سخن میگویند اینطور نیست که از مشکلات کشور و کارهای مهم و ارزنده زیربنائی دولت بی خبر باشند و نه این است که توجه نداشته باشند که خودشان تکه تریخی ارز را تصویب کردند بلکه سخن این است که چرا دولت نرخها را کنترل نمیکند و دستگاههای اجرائی مصوبه مجلس را خوب اجرا نمیکند. بعبارت دیگر بسیاری از وزراء بهیچوجه مورد قبول نمایندگان نیستند و اگر هم تا کنون اقدامی نکرده اند بصرف اطاعت محض از صوابدید مقام معظم رهبری است و بس.

۳ - از وزارت محترم کشاورزی جداً گله دارم که از حقوق کشاورزان و زحمتکشان باید و شاید دفاع نکرده ناگهان قیمت سم و کود بصورت باور نکردنی بالا رفت و واقعاً اگر ما برای کشاورزی سوبسید نپردازیم پس برای چه چیز باید سوبسید داد. حتماً خواهند فرمود ما قیمت گندم را بالا بردیم آخر مگر تولیدات کشاورزی فقط گندم است آیا برنج و پنبه و مرکبات و سایر اقلام کشاورزی را نباید بحساب آورد. آیا وزیر محترم کشاورزی نمیداند در اثر سیاست غلط دست اندرکاران وضع مرکبات مازندران به چه روزی افتاد و آیا نمیداند کلیه باغداران مرکبات مستأصل و از هستی ساقط شدند و آیا نمیداند با بالا رفتن قیمت سم و کود و ارزانی بیش از حد مرکبات این قشر عظیم کشاورزان نابود خواهند شد. بنده از ریاست محترم جمهور تقاضا دارم فکری بحال این قشر عظیم کشاورز فرمایند.

۴ - اغلب نمایندگان مجلس از عملکرد وزیر محترم کشور و بی اعتنائی به مردم و نمایندگان مردم شدیداً ناراحتند و سزاوار نیست جناب آقای نوری که یک شخصیت روحانی و سیاسی و مذهبی است فقط به حرف اطرافیان خود توجه نموده برای هیچکس حساسی باز ننماید.

دانشگاه پیام نور میانه نسبت به تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی میانه، دانشگاه پیام نور میانه تشکر مینمایم همچنین از مسؤولین محترم وزارت راه و ترابری نیز در رابطه با راه اندازی قطار سریع السیر تهران میانه کمال تشکر را دارم.

در خاتمه از وزرای محترم آموزش و پرورش، کشاورزی، جهاد سازندگی، نیرو، بهداشت و درمان، صنایع و معاونت محترم رئیس جمهور و سرپرست سازمان تربیت بدنی و ریاست محترم دفتر مناطق محروم ریاست جمهوری که با تشریف فرمائی خود به منطقه و از نزدیک مشکلات منطقه را ملاحظه فرمودند سپاسگزاری مینمایم و امیدوارم مساعدتهای لازم را جهت حل مشکلات مطرح شده در بخش خود را با ارائه برنامه مشخص عملی نمایند فرصت را غنیمت شمرده هفته جهاد سازندگی را به جهادگران عزیز نیز تبریک عرض مینمایم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته رئیس - آقای نبوتی شما سه دقیقه حداکثر وقت دارید، بفرمائید.

محمد نبوتی - بسم الله الرحمن الرحيم
سبارك باد پیروزی انتخاب مجدد ریاست جمهور محبوب دلها حضرت آیتا... جناب آقای هاشمی رفسنجانی بر ملت مسلمان قهرمان ایران اسلامی و همه مسلمین و مستضعفان جهان.

با عرض تبریک این پیروزی بزرگ به محضر سبارك مقام معظم رهبری و با آرزوی توفیقات الهی برای حضرتشان در جهت تحقق اهداف مقدس امام راحلماں رضوان... تعالی علیه و مقام معظم رهبری.

شب عید سعید غدیر خم با حضور ریاست محبوب جمهوری اسلامی ایران پروژه بسیار عظیم سد ساوه که یکی از پروژه های بسیار مهم انقلاب بشمار میرود با نام بسیار زیبای سد غدیر مورد بهره برداری قرار گرفت و بار دیگر توانمندی دولت جمهوری اسلامی را در اجرای طرحهای بزرگ با استفاده از کارشناسان ایرانی به منصفه بروز و ظهور رسانید. حقیر بعنوان نماینده مردم مقاوم و همیشه در صحنه شهرستان ساوه از حضور ریاست جمهور محبوب برازنده، مدیر، شجاع، حکیم و دلسوز و محبوبان و همراهان گرانقدرشان در شهرستان ساوه با نهایت خضوع تشکر نموده و از وزیر محترم نیرو و همراهان و مدیران و کارشناسان شرکت سایبر که با جدیت فراوان در تکمیل و راه اندازی آن طرح عظیم زحمات فراوانی را متحمل شده اند صمیمانه سپاسگزارم تأییدات و طول عمر مقام معظم رهبری و همه خدمتگزاران نظام الهی جمهوری اسلامی ایران را در پرتو توجیهات حضرت ولیعصر (عج) از خداوند متعال مسألت دارم و در پایان این هفته جهاد، هفته ای که متعلق به جهادگران عزیز خدمت همه جهادگران عزیزمان در سراسر کشور تبریک و برایشان آرزوی توفیق را دارم. والسلام علیکم ورحمة الله.

رئیس - خیلی متشکر، آقای افرازیده بفرمائید.
سید فرج الله افرازیده - اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم . الحمد لله والصلوة والسلام علی رسول الله وآله آل الله.

خدای منان را سپاس که نعمت ولایت و پیروی از اهلبیت عصمت و طهارت را به است رشید و شهیدپرور ایران ارزانی داشته افتخار پرچمداری اسلام ناب را نصیبشان نموده راستی چگونه میتوان شکر این نعمت بزرگ الهی را بجای آورد که پس از قرنهای در حالیکه میرفت در سراسر جهان اسلام جز ناسی از اسلام، آنهم اسلام آمریکائی باقی نماند ابرمردی از دودمان پاک پیامبر اسلام (ص) صلوات الله وسلامه علیه و از درازی صدیقۀ اطهر (ع) فقیه جامع الشرائط از بین ملت ایران برخاسته با صلابت جد بزرگوارش علی (ع) پرچم پرافتخار اسلام ناب را برافراشت سخنان گرم و دلپذیرش که ملهم از جانب حق بود آنچنان در دل عاشقان اسلام مخصوصاً نسل جوان این مرز و بوم نفوذ کرده که سراز پا نشناخته به پیکار با دشمنان اسلام برخاستند آن همه شکوه و عظمت را نصیب اسلام و مسلمین نمودند و امروز می بینیم با هدایت و رهبری آن مقتدای بزرگ محرومین و مستضعفین سراسر جهان اسلام راه خود را پیدا کرده علیه کفر و الحاد و اسلام آمریکائی و استعمار و استثمار مبارزه بی اسان خود را ادامه میدهند. خاصه پس از رحلت آن اسوه حسنه جانشینی از همان دودمان پاک با همان شکوه و عظمت، است اسلام را رهبری نموده هر روز بر اقتدار و عظمت اسلام ناب می افزاید. واقعاً در کجای دنیا رهبر یک ملت فقیه و عادل و زاهد و پارسا است جز ایران و کدام کشور مفتخر است به داشتن رئیس جمهور آگاه و تربیت یافته مکتب امام صادق (ع) و فقیه و عادل و از نوکران امام حسین علیه السلام جز ایران لذا از صدر اسلام تا حال در سراسر جهان مردمی با وفاتر و انقلابی تر و ایثارگر و فداکارتر از مردم ایران

ابعاد جالب‌تر است و قابل توجه‌تر باید باشد. در این شرایط انتخاب کردن و اعتماد کردن این بسیار قابل تقدیر هست. واقعاً من از مردم تشکر میکنم از مسئولین اجرایی انتخابات، از هیأت‌های نظارت شورای محترم نگهبان و همه دست‌اندرکاران امر انتخابات تقدیر و تشکر میکنم. خوشبختانه انتخاب جناب آقای هاشمی رفسنجانی مجدداً در شرایطی هست، دیروز من در مصاحبه‌ام اشاره داشتم که برنامه پنجساله اول که مسئولیت اجرایش را ایشان بدوش داشتند دارد به پایان میرسد و برنامه پنجساله دوم ان‌شاءالله تقدیم مجلس خواهد شد. خوب قهراً مسئولی برنامه پنجساله دوم را به مجلس میدهد که خودش مسئولیت تدوین، تهیه و بالاخره تنظیم این کار را به عهده داشتند که ان‌شاءالله امیدوار هستیم که با تثبیت این مسئولیت برای این شخصیت بزرگوار برنامه پنجساله دوم برنامه‌ای جامع و همه‌جانبه ان‌شاءالله باشد که سریعتر به مجلس داده شود که به وقت، مجلس هم مسئولیت خودش را انجام بدهد. ضمناً در مقطعی باز ایشان انتخاب شدند که دنیا به علت دخالت سلطه‌گرها دچار یک تزلزل و ناامنی هست که در این مقطع در این منطقه باید مسئول اجرایی باشد که از درایت بالا، از مدیریت والا و تجربه بالا برخوردار باشد که به فضل خداوند این شخصیت بزرگوار انقلابمان که از نعمتهای خداوند هست برای جامعه ما برخوردار هستند از این نعمتها و در پایان امیدوار هستم که ان‌شاءالله همکاری قوی و کارآمدی را برای چهار سال بعد ایشان انتخاب میفرمایند و بفرمایند که بتوانند تاب همکاری چنین شخصیت قدرتمندی را در کابینه داشته باشند و مجلس هم ان‌شاءالله همانطور که تاکنون نشان داده است نهایت همکاری‌اش را با توجه به مسئولیتهایی که قانون اساسی به عهده‌اش گذاشته است در چهار سال آینده نیز خواهد داشت. ان‌شاءالله تعالی.

۵ - عرض تسلیت توسط ریاست محترم مجلس به مناسبت شهادت کارشناسان وزارت نیرو و کادر پرواز هلیکوپتر در یک سانحه هوایی

رئیس - اما قبل از تذکر نمایندگان محترم لازم هست از طرف مجلس شورای اسلامی مخصوصاً اعضای کمیسیون نیرو و همه نمایندگان محترم در واقع باید بگوئیم که ارتحال و درگذشت شهادت‌گونه عزیزان، دوازده نفر از مهندسين و کارشناسان خبره وزارت نیرو و همچنین سه نفر از افسران کادر پروازی هلیکوپتر که در سانحه سقوط هلیکوپتر در زمستان جان خودشان را از دست داده بودند و اخیراً اجساد مطهرشان پیدا شد من این ارتحال را به خانواده‌های معظم این عزیزان که در راه سازندگی کشور می‌رفتند که واقعاً مهاجران الهی الله باید بگوئیم که مصداق این آیه بودند که فقد وقع اجره علی الله.

ان‌شاءالله خداوند به بازماندگان‌شان اجر و صبر و به این عزیزان رحمت و غفران خودش را ان‌شاءالله عطا بفرماید و همچنین به وزیر محترم نیرو و همکاران دیگرشان نیز تسلیت می‌گوئیم.

۶ - تذکرات نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی به مسئولان اجرایی کشور توسط ریاست محترم مجلس

رئیس - تذکرات نمایندگان محترم مجلس به مسئولین اجرایی کشور: آقای سلیمانی نماینده محترم کنگاور، صحنه، هرسین و دینور به وزیر محترم نفت در مورد تسریع در شروع عملیات گازرسانی به حوزه انتخابیه و همچنین به وزیر محترم پست و تلگراف و تلفن در مورد تسریع در انجام توسعه و ایجاد شبکه تلفنی بیستون و دینور.

آقای عبداللهی نماینده محترم ماه نشان به وزیر محترم کار و امور اجتماعی در مورد علت عدم مبادله موافقتنامه احداث مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای ماه‌نشان.

آقای پورقربان نماینده محترم کلپیر و خداآفرین به وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مورد تأسیس فوری داروخانه در شهرستان محروم کلپیر.

۷ - ادامه بحث در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و تصویب چند ماده دیگر از آن

رئیس - دستور را مطرح بفرمائید. منشی - دنباله رسیدگی به گزارش شور دوم کمیسیون خاص درخصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران که

۵ - در این سالهای اخیر در بعضی از وزارتخانه‌ها و ادارات کل اسراف و تبذیر و رفتن بسوی تجمل و درست کردن دکوراسیون آنچنانی خیلی زیاد شد که این کار با شعار انقلابی ما شدیداً منافات دارد. و می‌بینید کلیه وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی سرسید تقویم چاپ کرده و بطور وفور در اختیار افراد خاصی قرار میدهند و برای هر نماینده مجلس چندین سرسید تقویم ارسال می‌گردد که فقط یکی یا دوتای آنها بیشتر لازم نیست. آخر ما مگو برای کاغذ، ارز نمیداریم واقعاً این کارهای تکراری برای چه و یا می‌بینیم در ماه مبارک رمضان اغلب وزارتخانه‌ها به مسئولین افطار میدهند که معلوم نیست این پولها از کجا و این افطاردادنها برای چیست؟ با پول بیت‌المال اینگونه هزینه‌ها چیست و چرا حتی یک فقیر گرسنه در این افطاریها سر سفره آنان نیست؟ و از این قبیل هزینه‌های غیر ضروری فراوان است و یا می‌بینیم هر سال در بسیاری از جاها بقول خود، سمینار تشکیل میدهند و هزینه‌های گزافی را متقبل میشوند که حاصلی جز نشستن و خوردن و گفتن و برخاستن در آن سمینارها چیز دیگری نیست و نقص بزرگ این است که کسی توجه به اینگونه مخارج بیهوده ندارد. و همچنین در بسیاری از ارگانها بعنوان تشویق بعضی از کارمندان خود را بخارج کشور برای چند روز می‌فرستند تا کمکی به او شود. اولاً چرا برای تشویق بخارج می‌فرستند و چرا کل هزینه‌ای که برای کارمند میشود و حق مأموریتی که به او داده میشود بصورت نقدی در کشور به او پرداخت نمی‌گردد تا زندگی خود را تأمین نماید. ثانیاً ای کاش این تشویق و ترغیب شامل حال فعال‌ترین و پرکارترین و مدیرترین کارمندان میشد نه به عوامل و عساکر و باند و جناح و نظایر آن. اگر بررسی شود که افرادی بعنوان بورسیه دانشگاه بخارج کشور اعزام شدند چه کسانی هستند بسیاری از حقایق روشن خواهد شد. بنده معتقدم که مجلس بجای این همه صرف وقت برای قانونگذاری مقداری از اوقات خود را برای نظارت بر اجرای قوانین وضع شده و جلوگیری این همه اسراف و تبذیرها صرف بنماید که بر مراتب بهتر است تا این که مرتب قانون وضع کند و انباشته کنند که دوصد گفته یک نیم کردار نیست.

در خاتمه هفته جهاد مقدس را به روستائیان عزیز مخصوصاً مناطق محروم کشور تبریک می‌گویم و از برادران جهادگر تقاضا میکنم با جدیت تمام در محرومیت‌زدائی خود فعالیت بیشتری بفرمایند. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

۸ - بیانات ریاست محترم مجلس، بمناسبت انتخاب مجدد جناب آقای هاشمی رفسنجانی به ریاست جمهوری اسلامی ایران

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم
انتخاب به حق و شایسته جناب آقای هاشمی رفسنجانی ریاست محترم جمهوری را برای دومین بار جهت ادامه همین خدمت و در همین سمت به حضرت ایشان تبریک عرض میکنم و از مردم همیشه در صحنه خودمان در سراسر کشور به علت حضور فعالشان در این صحنه سیاسی و حسن انتخابشان که شخصیتی بزرگوار با اوصاف و صفاتی که به حق زینده یک مدیر لایق هست را برای ریاست جمهوری انتخاب کردند و با انتخابشان قدردانی و تشکر از زحمات طاقت‌فرسای چهار سال گذشته ریاست جمهوری را نمودند. این انتخاب در شرایط حساس جهان و کشور توسط ملت ما حکایت از رشد بالای مردم ما می‌کند و اینکه مسایل را ملت ما بخوبی می‌فهمند و بخوبی تحلیل می‌کنند. چون عنایت دارید ما انتخابات ریاست جمهوری‌مان را در مقطعی داشتیم و رئیس جمهور را در مقطعی انتخاب کردیم که دولت و همین رئیس جمهور محترم دست به یک جراحی بنام تعدیل و تکرار کرد و بود که این جراحی در دنیا گاه سبب سقوط بعضی از دولتها شده و گاه در بعضی از کشورها این جراحی را با اعمال حکومت نظامی انجام دادند و در نظام ما علت پیوند مردم‌مان با مسئولین و اعتماد بالایی که مردم ما به مسئولینشان دارند و اعتقادی که به اصول انقلاب دارند و به پایه‌گذاران این انقلاب بدون هیچ تنشی این جراحی انجام شد و دقیقاً در همین مقطع هم انتخابات انجام میشود و مردم ما در همین شرایط همین مسئول اجرایی که چهار سال این بار را بر دوش کشیده این تعدیل را انجام داده انتخابش می‌کنند. یعنی تمام مشکلات یک جراحی دارد را تحمل کردند و می‌کنند و با درایت و با درک این مسایل باز اعلان اعتماد می‌کنند و معتمد خودشان را مجدداً انتخاب می‌کنند که انصافاً این بعد قصه برای من از سایر

قبل از تعطیلات تا ماده ۵ جلورفتیم و الان ادامه پیشنهادات در ماده ۵ مطرح میشود.

جناب آقای موحدی ساوجی در تبصره ۱ ماده ۵ پیشنهاد کرده اند چهار نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای صنایع و معادن، برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی.

موحدی ساوجی - بسم الله الرحمن الرحيم

در رابطه با مناطق آزاد بنظر میرسد این اولین قانونی است که در مجلس تصویب میشود و امیدواریم ان شاء الله مسأله مناطق آزاد تجربه خوبی برای کشور ما بشود و نتایج خوبی را از لحاظ اقتصادی و صنعتی بیارود. بنظر من میآید که اگر از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در قسمتهای مهم کشور همانطوری که در گذشته هم معمول بوده فرض کنید که در تصمیم گیریهای اقتصادی مسایل دیگر حضور داشته باشند به عنوان ناظر این هیچ ضرری ندارد بلکه منافع زیادی دارد یکی از منافعش این است که اولاً نظارت مجلس را از طریق نمایندگانی که در این بخشها سیگدارد این نظارت را به فعلیت و به تحقق خارجی نزدیکتر می کند و مسأله دوم این است که نمایندگان مجلس شورای اسلامی از نزدیک شاهد خواهند بود که واقعاً قانون چگونه دارد پیاده میشود و آیا آن هدفها و مقاصدی را که در تصویب قانون داشتند این اهداف و مقاصد دارد به مرحله عمل درمیآید یا در نمیآید. بنابراین ما هیچ از این مسأله ضرر نمی کنیم از کمیسیونهای مختلفی هم هست که در ارتباط با مناطق آزاد واقعاً اینها مطلب دارند و رابطه مستقیم با این مسایل دارند. مثلاً کمیسیونهای اقتصادی، صنعتی در رابطه با مناطق آزاد باید نمایندگانی از این کمیسیونها در این بخش در رابطه با اجرای قانون باشند. این است که من از نمایندگان محترم تقاضا دارم به این پیشنهاد توجه بفرمایند و ان شاء الله رأی بدهند.

منشی - آقای مختاری مخالف (صحبت نمی کنند). موافق هم صحبت نمی کند. کمیسیون :

داودی شمس (نایب رئیس کمیسیون خاص) - بسم الله الرحمن الرحيم
کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است. با پیشنهاد اضافه شدن نماینده دیگری به نمایندگان موجود در تبصره (۱) ما مخالفیم. در کمیسیون هم اینها مطرح شد. ظاهراً در اصل نود مطرح نشد. ولی در بعضی کمیسیونهای مختلفی مطرح شد و رأی نیاورد. الان من تبصره را میخوانم :

«سه نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای صنایع و معادن، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات شورای عالی شرکت خواهند نمود. ناظران موظفند سالیانه گزارش کتبی جامعی به مجلس تقدیم نمایند».

اولاً سه تا ناظر ما گذاشتیم که بنظر میرسد خود سه نفر هم اضافه هستند. دو نفر کافی بود. یک نفر هم کافی است. چرا؟ برای اینکه میخواهد چکار کند. اینجا گفته «ناظران موظفند» یعنی وظیفه شان را تعیین کرده است «سالیانه گزارش کتبی جامعی به مجلس تقدیم نمایند». اصلاً این ناظران نباشند میشود از دولت خواست که سالیانه یک گزارشی بدهند. سالیانه گزارششان را بصورت گزارش مجامع چون بصورت شرکت هستند میدهند و این گزارش از طرق مختلف به کمیسیونهای مجلس مثل کمیسیون دیوان محاسبات، کمیسیون دارایی و کمیسیونهای دیگر میرسد. چون گزارشات حسابرسی را حتماً طبق قانون باید بدهند. طبق قانون تجارت و همین قانون. و حتی گزارش باید بدهند، حالا ما سه نفر هم گذاشتیم در این جلسه مجمع شرکت کنند. در حالیکه خود این مجمع، مجمع شلوغی است تقریباً کل هیأت دولت هستند هشت تا وزیر قبلاً بودند، یکی دوتا هم اضافه شدند، چندتا رئیس سازمان، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس اطاق بازرگانی همه اینها هستند، حالا ما بیائیم تعداد ناظرین را زیاد کنیم نمایندگان هم کارشان زیاد است، همه میدانیم. در مجامع مختلفی هم هستند و نمیرسند. کمیسیون برنامه و بودجه که اینجا هم یک نماینده گذاشتند ما دو نوبت از سه نوبت از جلساتمان در شرایطی قرار میگیرد که بعضی از اعضايمان نیستند اینها ناظرند در کمیسیون خرید، ناظرند در ذخیره اندوخته اسکناس و ناظرند در جاهای دیگر و تیکه این کمیسیونها را اضافه می کنید. اشکال دارد. البته اگر قبلاً میگفتند بجای کمیسیون برنامه و بودجه، کمیسیون دارایی، کمیسیون اصل نود که کمیسیون نظارتی باشد این یک چیزی، این جور پیشنهادی نمیدانم هست یا نه، ولی با این پیشنهاد ما مخالفیم. توضیحی

که جناب آقای موحدی دادند که به حق است و مجلس باید نظارت بکند اینجا دیده شده. بنابراین در یک شورا، چهار نفر، پنج نفر، شش نفر نماینده بروند به عنوان ناظر، به نظر من برای مجلس درست نیست و نیازی هم ندارد. دوسه نفر هم که پیش بینی شده است. بنابراین من تقاضا میکنم که به این پیشنهاد رأی ندهیم چون هم آن شورا شلوغ میشود، هم اینکه نمایندگان می بینند کاری ندارند. سالی یک گزارش باید بدهند، چند نفر هر جلسه بروند در شورا و هیچ فایده ای ندارد.

رئیس - خیلی متشکر، دولت؟ (الویری - نظری نداریم) دولت نظری ندارند. تعداد ۱۹۵ نفر، پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی - پیشنهاد این است : چهار نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای صنایع و معادن، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی به انتخاب مجلس الی آخر.

باهتر - سه تا که هست.

رئیس - سه تا هست یک نفر هم اضافه کردند چهار نفر.

منشی - پیشنهادی که شده بازرگانی، شوراها و امور داخلی کشور پیشنهادی که آقای موحدی اضافه کرده اند.

منشی (باهتر) - آقای موحدی! ببخشید، شما کمیسیونهای بازرگانی، شوراها و امور داخلی را مرقوم فرمودید و چهار نفر، آن دو نفر مقصودتان وضعیت موجود بوده؟ (موحدی ساوجی - آن دو نفر هستند) نه الان سه نفرند شما دو نفر جدید اعلام کردید مجموع آن میشود پنج نفر، این را تنظیم بکنید.

رئیس - مراد ایشان چهار نفر بوده، منتها الان سه نفر لحاظ شده بنابراین در پیشنهاد شما یک نفر اضافه شده.

منشی (باهتر) - بازرگانی هم در پیشنهاد ایشان هست.

موحدی ساوجی - شوراها و بازرگانی مگر منظور نشده (باهتر - نه) پس باید مطرح بشود.

منشی (باهتر) - پس پنج نفر مقصودتان هست. ایشان میگویند پنج نفر، بازرگانی و شوراها اضافه بشود.

رئیس - خیلی خوب، آنچه که ما رأی میگیریم این است، دو نفر اضافه میشود، یکی از بازرگانی و یکی از شوراها. این پیشنهاد آقای موحدی هست.

تعداد ۱۹۸ نفر، نمایندگان محترمی که با پیشنهاد آقای موحدی موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

پیشنهاد بعدی را بفرمائید.

منشی - تبصره (۱) ماده (۵) جناب آقای نوروزی پیشنهاد فرموده اند یک نماینده از کمیسیون اصل ۹۰ نیز به نمایندگان ناظر از مجلس اضافه شود.

عبدالله نوروزی - بسم الله الرحمن الرحيم

حال که پیشنهاد جناب آقای موحدی ساوجی رأی نیاورد یعنی دو نفر اضافه بشود به عنوان کمیسیونهای بازرگانی و شوراها و امور داخلی دیگرشان وجود کمیسیون اصول (۸۸) و (۹۰) جایگاه خودش را پیدا می کند و مفهوم پیدا می کند که این کار صورت بگیرد. دوستانی که آمدند در لایحه چه پیشنهاد دولت بوده و چه در مجلس سه نفر را گنجانده اند نیت و هدفشان از گنجاندن این سه نفر چه بوده به عنوان نظارت؟ طبیعتاً همان کاری که نماینده ای که از کمیسیون اقتصاد و دارایی به دلیل طبیعت کارش نماینده ای از کمیسیون صنایع و معادن به دلیل طبیعت کارش و ارتباط با موضوع و نماینده ای از کمیسیون برنامه و بودجه به دلیل مسائل بودجه ای کشور شرکت می کنند و نتایج کارشان را می بایستی بیاورند به کمیسیونهای مربوطه ارائه بدهند همین فلسفه بطریق اولی و با قطعیت و قوت بیشتری برای کمیسیون اصول نظارتی مجلس یعنی کمیسیون اصول (۸۸) و (۹۰) که متعلق به یک کمیسیون نیست یعنی از سوی همه شما نمایندگان محترم نمایندگی دارد کمیسیون اصول (۸۸ و ۹۰) سی و نه نفر عضو دارد سی و یک نفر کمیسیون اصل (۹۰) و ۷ - ۸ نفر کمیسیون سوالات که در هم ادغام شده یعنی به اندازه سه تا کمیسیون کامل تعداد آدم هائی هستند که در آنجا اعضای آن کمیسیون هستند و طبیعت آن چیست؟ اصل ۹۰ قانون اساسی خود شما از بنده خیلی واقف تر و آگاه تر هستید حساسیت به موضوعی اش خود کمیسیونهای اصول (۸۸ و ۹۰) و اصل (۹۰) قانونمندی لازم را در رابطه با جرح و تعدیل بسیاری از مسائلی دارد که از سه قوه قضائیه قوه مقننه و قوه مجریه ارتباط پیدا می کنند. این مجموعه ای که در اینجا تشکیل

کوهکن - یک پیشنهاد کاملتر داریم.
رئیس - پیشنهاد حذف دیگر کامل تر ندارد.
کوهکن - بدون دبیرخانه نمیشود پذیرفت.
رئیس - خوب، بالاخره اینکه میگوید همه را حذف کنید کامل تر از آن است که میگوید نصفش را حذف کنید آقای سیفیان بفرمائید.

محمد کاظم سیفیان - بسم الله الرحمن الرحيم
ما وقتی به این اسانامه نگاه می کنیم ما یک شورای عالی داریم که به ریاست رئیس جمهور محترم به عضویت وزرای امور اقتصادی و غیره که اینجا من دیگر ذکر نمی کنم بخاطر ضیق وقت و از آن طرف خود سازمان هست با آن تشکیلاتی که در واقع زیر نظر شورا باید کار کنند اینجا شورایی که نوشته دبیرخانه به این شکلی که اینجا ذکر شده که مجدداً زیر نظر ریاست محترم جمهور و اینجا مخصوصاً ذکر شده که «بودجه این دبیرخانه از محل درآمدها» این نشان دهنده این است که یک دبیرخانه با این شکل و وسعتی که اینجا ذکر شده خودش میتواند یک تشکیلات جداگانه ای باشد بنابراین، این چیزی که اینجا بنام دبیرخانه آمده من تقاضای پیشنهاد حذفش را دارم البته اگر برادران در رابطه با پیشنهاد جدید و چیزی که مختصرتر از این باشد یعنی به صورت یک تشکیلات جداگانه ای که این خودش میتواند در مقابل اصلاً سازمان باشد یعنی این الان با این شکلی که اینجا آمده «شورای عالی» دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل میشود و وظیفه این دبیرخانه تنظیم است اینجا عرض کردم این شکلی که در این تبصره (۲) ذیل ماده (۵) آمده یک تشکیلات وسیعی است و مخصوصاً ذکر بودجه این دبیرخانه از محل درآمدهای مناطق آزاد است این نشان دهنده این است که این تشکیلات وسیعی خواهد بود و با توجه به اینکه الان سیاست دولت این است که ما سازمان ها را کوچک کنیم اینجا به نظر می آید این یک تشکیلات بزرگتری ایجاد می کند و من بخاطر همین مخالف هستم.

رئیس - خیلی متشکر، مخالف :

منشی (باهنر) - مخالفی ثبت نام نکرده.

رئیس - موافق هم صحبت نمی کنند. کمیسیون :

داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - ما با پیشنهاد حذف این تبصره مخالفیم برای اینکه به دلائل مختلف این دبیرخانه وجودش لازم است. اولاً مناطق آزاد تعدادشان زیاد است همین حالا ۳ منطقه آزاد در برنامه اول اجازه دادیم مسلماً در شمال و جنوب کشور هم مناطق دیگری خواهیم داشت و ممکن است تعدادش در همین چند سال آینده به چندین مورد برسد. بعضی مناطق هم خیلی بزرگ است مثلاً کل جزیره قشم را ما به عنوان منطقه آزاد گرفتیم وظایفشان هم گوناگون هستند که در آن ماده یک دیدیم که اصلاً هدف مناطق آزاد را نگذاشتیم فقط توسعه صادرات یا تولید وظایف مختلف فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی و عمرانی در آنجا دیده شده بنابراین یکجائی میخواهد برای هماهنگی کردن و پیگیری دلیل دیگری این است که رئیس شورای عالی رئیس جمهور است مسلماً رئیس جمهور خودش نمیرسد نهاد ریاست جمهوری هم مسائل فراوان و شوراها و شوراهای عالی زیادی را دارد حتماً باید یکجائی مشخصی داشته باشد. دلیل دیگر وظایفی است که در همین تبصره ما پیش بینی کرده ایم ببینید این وظایف لازم است یا نیست؟ وظیفه این دبیرخانه : تنظیم روابط بین شورای عالی، سازمان های مناطق آزاد، مجلس و سایر دستگاه ها این یک وظیفه است. این سازمان های مناطق آزاد که متعدد هستند آیا این ارتباطات را باید داشته باشند با دولت و مجلس سازمان های مختلف با همدیگر یا نه. وظیفه دیگری انجام بررسی ها و نظارت های ضروری به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت ها و برنامه های مناطق آزاد.

مناطق آزاد ممکن است برنامه هایی بریزند پیش نویس کنند که اینها مثلاً در آن تکرار داشته باشد بیاید در شورای عالی هم متوجه نشود این دبیرخانه یک صافی نیست اینجا که قبلاً اینها را بررسی می کند و آماده می کند برای شورای عالی. از طرف دیگر شورای عالی وزراء هستند به ریاست رئیس جمهور آنها وقت ندارند که وقت زیادی صرف کنند حتماً باید یک دبیرخانه ای باشد کار کنند اما اینکه جناب آقای سیفیان فرمودند که این یک تشکیلات مفصلی ممکن است بشود آن هم این طوری نیست با توجه به وظایفش در ذیل همین تبصره گفتیم جزئیات شرح وظایف این دبیرخانه با تصویب شورای عالی خواهد بود.

جلسه می دهند شورای عالی که با افزایش یک نفر با آنها در جلسه گذشته ۱۳ نفر شدند یعنی از ۲۲ نفر وزیر دولت وزیر کابینه حالا منهای یکی دو نفر که عضو هستند از قسمت های دیگر مثل اطاق صنایع و معادن و امثالهم یعنی یک هیأت دولت کوچک است. یک هیأت دولتی یک ذره کوچکتر از هیأت دولتی که در آنجا در ساختمان ریاست جمهوری تشکیل میشود بنابراین ضرورت اینکه یک نظارت دقیق و کامل و با کیفیت باشد و در واقع گویاها را بر اساس ضوابطی که تنظیم میشود بیاورد و به صورت سالیانه وجود دارد یعنی او گزارش را به همه مجلس میدهد در حالیکه ممکن است کمیسیون فرض کنید اقتصاد و دارائی به کمیسیون خودش گزارش را بدهد کمیسیون برنامه و بودجه به کمیسیون خودش گزارش را بدهد لذا پیشنهاد بر این است که حتماً این را به دلیل ماهیت نظارتی اش به دلیل بازگو بودن برای کل مجلس و به دلیل ماهیت قانونی و قانونمندی خودش به آن رأی بدهید که این کیفیت بالا برود و در واقع بر یک بخش قابل توجهی از هیأت دولت که در آنجا تشکیل جلسه میدهد بتواند نظارت و تنظیم گزارش بکند و به سع و نظر نمایندگان محترم به طور مداوم برساند والسلام علیکم ورحمة الله.

رئیس - متشکر، مخالف را دعوت بفرمائید.

منشی - مخالف، آقای عباسی که صحبت نمی کنند موافق هم صحبت نمی کند.

رئیس - کمیسیون :

داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - با اینکه من توضیحات قاطعی قبلاً دادم ولی دو تا مطلب جدید جناب آقای نوروزی فرمودند خود من هم یک ماده دیگری یک تبصره دیگری اینجا دیدم که نظارت را در حقیقت تقویت می کند این است که دوباره صحبت می کنم اولاً خود این ماده (۵) یک تبصره دیگری دارد که به آن میرسیم.

تبصره (۴) - شورایی موظف است هر ۶ ماه یک بار گزارشی از پیشرفت امور و عملکرد مناطق آزاد را به کمیسیون های ذیربط مجلس ارائه نماید. بنابراین آنجا گفتیم نمایندگان حاضر میشوند که تا حالا ۳ تا نماینده تعیین کرده ایم حالا هم گزارش سالانه بدهند من فکر میکنم که این کافی است آقای نوروزی فرمودند که اصل (۹۰) عده شان زیاد است و باید نظارت داشته باشد این درست است ولی نظارت لزومی ندارد که نمایندگان بلند شوند بروند در جلسات شرکت کنند آن هم به تعداد زیاد میتوانند گزارش بگیرند تازه کمیسیون اصل (۹۰) هر وقت بخواهد میتواند مکاتبه کند و گزارش بخواهد و شاید هر وقت بخواهد بتواند حاضر بشود به شرط اینکه وقتش را داشته باشد از طرف دیگر استدلال کردند که از دولت ما ازیست و چند وزیر ایشان فرمودند ۲۱ وزیر ولی فعلاً تعداد ۲۴ تا است از ۲۴ وزیر ۱۲ - ۱۳ وزیر را گذاشتیم در شورای عالی بنده عرض میکنم که آن هم اشتباه است کمیسیون هم اینجا با آن افزایش تعداد اعضای این شورا به این تعداد مخالف بود مثلاً وزیر ارشاد وزیر کشور، وزراء مختلف از هر شاخه ای هم چند وزیر آنجا حضور دارند نتیجه اش این میشود که این از نظر سازماندهی و از نظر مدیریتی کار غلطی است که ما تعداد زیادی از وزراء و نمایندگان ما را درگیر کنیم در شورای عالی مناطق آزاد که میخواهد یک تصمیمات مختلفی در طول سال را بگیرد از طرفی ما سه تا نماینده داریم شما میگوئید یکی دیگر هم اضافه کنیم تجربه نشان میدهد که این نمایندگان دعوت میشوند و حضور پیدا نمی کنند نه بخاطر اینکه بخواهند کوتاهی کنند بخاطر اینکه طول هفته معمولاً این شوراها در ساعت های اداری گذاشته میشود نمایندگان هم اینجا درگیر هستند نمیتوانند شرکت کنند بنابراین با توجه به همه این دلائل ما مخالف هستیم اگر آن اول خوب بجای کمیسیون های دیگر کمیسیون اصل ۹۰ را می گذاشتند شاید خوب بود ولی الان زیاد شدن تعداد به صلاح نیست و من تقاضا میکنم به این پیشنهاد رأی داده نشود.

رئیس - متشکر، دولت هم نظری ندارند.

تعداد ۱۹۷ نفر، پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی - یک نماینده ای از کمیسیون اصل نود نیز به نمایندگان ناظر از مجلس اضافه شود.

رئیس - تعداد ۱۹۷ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - جناب آقای مهندس سیفیان پیشنهاد حذف تبصره (۲) راداده اند

وقتی جزئیاتش را تصویب کردند یک دبیرخانه نسبتاً کوچکی خواهد داشت چون لازم هست بعد هم اینکه ما بخواهیم حجم تشکیلات را کنترل کنیم این را میتوانیم در بودجه وقتی بودجه نهاد ریاست جمهوری را تصویب می کنیم یا از طریق آن ناظرین مجلس که آنجا ۳ تا نماینده حضور دارند یا از طرق دیگری مجلس آنجا اعمال نظارت کند که تشکیلات این دبیرخانه مفصل نشود در هر صورت چون وجود این دبیرخانه بنا به دلائل ۵-۶ تا دلیلی که آوردند عرض کردم که لازم است با حذف این تبصره ما مخالف هستیم.

رئیس - خیلی متشکر، دولت

الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - بسم الله الرحمن الرحيم این دبیرخانه به دلیل اینکه مناطق آزاد وجود داشتند حدود ۷-۸ ماه هست که تشکیل شده تقریباً از شهریور ماه سال گذشته بود که دبیرخانه گرفت و پیگیری لایحه‌ای که الان در مجلس مطرح هست به عهده دبیرخانه بوده تهیه طرح فراگیر مناطق آزاد و همچنین جانمایی مناطق آزاد جدید باز از کارهایی هست که دبیرخانه دارد انجام میدهد با توجه به اینکه ترکیب شورای عالی به نحوی است که هیچکدام از اعضای شورای عالی اسکان اینکه در مورد وظایفی که به شورای عالی محول شده خودشان آن را اصلاً عمل کنند وجود ندارد یعنی شما در نظر بگیرید این شورای عالی الان حکم مجمع عمومی یک شرکت را دارد اغلب مجامع عمومی شرکتها باز نگاه کنید می بینید سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد و دارائی در آن هستند و خود آن مجامع عمومی بر سبانی شرح وظایفی که سازمان برنامه و بودجه یا وزارت اقتصاد و دارائی دارد کنترل‌ها و نظارت‌هایی روی شرکت‌های خودشان دارد. در مورد هزینه‌های عمومی هم که در کشور انجام میشود نظارت‌هایی مختلفی وجود دارد از نظرات اجرائی یعنی سازمان برنامه و بودجه باز هم به عنوان برنامه ریز و هم به عنوان نظارت کار را انجام میدهد دیوان محاسبات وجود دارد سازمان بازرسی کل کشور وجود دارد ذیحساب اقتصاد و دارائی وجود دارد بنابراین یک هزینه عادی در کشور صورت می گیرد می بینیم که سیستم نظارتی حتی برای پنج میلیون تومان هم وجود دارد سال گذشته مناطق آزاد جمعاً یک چیزی حدود ده میلیارد تومان درآمد داشتند آیا ما برای ده - بیست میلیون تومان سیستم‌های نظارتی تعبیه شده داریم آیا یک رقم این چنینی ده میلیارد تومانی نظارت باید بشود یا نباید بشود من فکر می کنم جوابش مثبت است باید بشود اگر باید بشود مرجع نظارت کننده چه کسی باید باشد ممکن است بفرمائید که شورای عالی عرض کردم که شورای عالی وقتی که فرض بفرمائید که یک وزیر در جلسات شورای عالی شرکت می کند یا بایستی که در تک‌تک وزارتخانه‌ها سیستمی برای بررسی هزینه‌ها و درآمدهای مناطق آزاد بوجود بیاید بنابراین به تعداد ۱۳ تا دبیرخانه در ۱۳ تا وزارتخانه بایستی شکل بدهید برای اینکه این نظارت را انجام بدهد اینکه هزینه‌اش خیلی بیشتر بشود. یا نه بگوئید این نظارت نباشد فرم دیگری باشد. فرم دیگرش این است که زیر نظر ریاست جمهوری تشکیلاتی بوجود بیاید تشکیلات محدودی که این نظارت را انجام بدهد و من عرض کنم.

اولاً به موجب همین پیشنهادی که در اینجا تصویب شده هزینه این دبیرخانه را دولت پرداخت نمی کند از درآمدهای مناطق آزاد تأمین میشود. ثانیاً مبلغ آن بسیار ناچیز است همین چارت سازمانی کوچکی که الان تنظیم شده و مطرح شده حداکثر تعداد اعضای دبیرخانه به سی نفر نخواهد رسید الان که حدود پنج - شش هفت نفر هست ولی خیلی توسعه پیدا کند ما گریزیم به ۳۰ نفر خواهد رسید و در این ۷-۸ ماهه‌ای که الان دبیرخانه تشکیل شده کل هزینه‌ها حدود پنج - شش میلیون تومان بوده حالا اگر این پنج - شش میلیون تومان حتی بشود چهار میلیون تومان آیا سی میلیون تومان چهل میلیون تومان هزینه کردن برای کنترل و نظارت ده - بیست میلیارد تومان لازم هست یا لازم نیست من عرض می کنم که اگر این مبلغ را شما ندهید چون تشکیلات محدود است عددش خیلی پائین تر است تازه با این طرح اجرائی فراگیر هم که در اختیار دبیرخانه بوده کل هزینه‌ها حدود ۵ - ۶ میلیون تومان تا الان بیشتر نشده حالا عرض میکنم حتی این عدد را شما ۵ برابر و ۱۰ برابر هم بکنید و به یک عددی حدود ۳۰ - ۴۰ میلیون برسد، تازه هزینه خود این را شورای عالی تصویب می کند شما اگر این را بردارید ابعاد نظارتی که دست شورای عالی باید باشد و بتواند آن سیلاردها تومان را نظارت کند کنترل کند حالا این نظارت را برداشته و از بین بردید و تشخیص هم با نمایندگان است.

رئیس - خیلی متشکر، پیشنهاد را قرائت بفرمائید.
منشی - پیشنهاد حذف تبصره (۲) از ماده (۵) هست
رئیس - حذف تبصره (۲) از ماده (۵).
تعداد ۱۹۵ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - آقایان دکتر لاریجانی، کوهکن، مهندس نبوی و نیک‌نسام پیشنهاد کرده‌اند که در تبصره (۲) ماده (۵) از سطر دوم از آنجائی که وظیفه این دبیرخانه شروع میشود تا یک سطر مانده به آخر حذف بشود یعنی تبصره به این شکل درسیاید: شورای عالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل میشود وظایف این دبیرخانه با تصویب شورای عالی خواهد بود.

رسول نژاد - تذکر آئین‌نامه‌ای دارم.

رئیس - بفرمائید.

سید احمد رسولی نژاد - مواد ۴۸ و ۴۹ در مورد تحقیق و تفحص است در تاریخ ۲/۱ یعنی اول اردیبهشت ماه به همراه دو تن دیگر از همکاران تقاضای تحقیق و تفحص در مورد عملکرد وزارت فرهنگ و آموزش عالی را داشتیم متأسفانه با وجود اینکه ۴ روز بعد توسط هیأت رئیسه محترم به کمیسیون فرهنگ و آموزش عالی ارجاع شد بعد از گذشت بیش از ۵۰ روز هنوز جواب کمیسیون برای مجلس نیامده طبق مواد (۴۸ و ۴۹) اگر لازم باشد حاج آقا قرائت کنم البته در کمیسیون هم حاضر شدیم موارد هم مطرح شد و با توجه به اینکه ما در آستانه تعطیلی سالانه مجلس هستیم من فکر میکنم که این ان شاء الله گزارشش باید خارج از نوبت در دستور مجلس قرار بگیرد اگر لازم میدانید من مواد را حاج آقا قرائت کنم.

رئیس - نه، مواد لازم نیست خوانده بشود ما باید ببینیم که در چه مرحله‌ای قرار دارد کمیسیون الان کارشان را تمام کرده‌اند یا استمهال خواسته‌اند و یا نخواستند این را ما باید ببینیم که قضیه چیست و آن را پیگیری می کنیم. آقای نبوی بفرمائید.

مرتضی نبوی - بسم الله الرحمن الرحيم

پیشنهادی که خدمت عزیزان نماینده دادیم مشخص هست در اینکه شورای عالی احتیاج به دبیرخانه دارد کسی تردید ندارد و لازم هست که شورای عالی مناطق آزاد یک دبیرخانه داشته باشند اما اینکه پیش‌بینی کنیم یک بودجه برای اینجا و یک تشکیلات عریض و طویل و این‌طور مسائل با این ما مخالف هستیم و لذا با توجه به اینکه پیشنهاد حذف قسمتی از این تبصره را داریم پیشنهاد ما این هست که این دبیرخانه زیر نظر ریاست جمهور تشکیل بشود و وظایفش هم به تصویب شورای عالی برسد در همین حد کفایت می کند و جلو اینکه یک دبیرخانه عریض و طویل تشکیل بشود با بودجه هنگفت و یک بوروکراسی و یک هزینه‌ای را بر کشور تحمیل کند متشکر خواهیم بود ان شاء الله به این پیشنهاد رأی بدهید.

منشی (باهر) - مخالف، آقای نوروززاده:

سید رضا نوروززاده - بسم الله الرحمن الرحيم

من خواهش می کنم که نمایندگان محترم توجه کنند شورای عالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل میشود وظیفه این دبیرخانه تنظیم روابط بین شورای عالی، سازمان‌های مناطق آزاد، مجلس و سایر دستگاه‌ها و نیز انجام بررسی‌ها و نظارت‌های ضروری به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌ها و برنامه‌های مناطق آزاد است بودجه این دبیرخانه از محل درآمدهای مناطق آزاد با تصویب شورای عالی تأمین خواهد شد. اینکه می‌فرمایند که آیا دبیرخانه لازم هست آقایان هم تأیید فرمودند که ما در وجودش تردید نداریم و لازم هست اما آن چیزی که الان اینجا آمده و آقایان پیشنهاد حذفش را دارند توضیحی است که قانونگذار دارد ما در اینجا توضیح دادیم که اولاً بودجه این را از مناطق آزاد تأمین کنیم برای اینکه این خودش بار گردن دولت نشود شما وقتی یک تشکیلات قانونی را اینجا مصوب می کنید اگر منبع مالی برای هزینه‌های احتمالی‌اش را پیش‌بینی نکنید، بعداً در قانون بودجه برای سال‌های آینده اینجا باید خود شما بپایید مصوب کنید که این قدر بودجه جهت این حقوق و مزایا و امکانات این دبیرخانه را شما باید تصویب کنید لذا بار مالی‌اش را قانونگذار از روی دوش دولت برداشته و این هم قوت قانون است.

و پولش را به حساب خزانه بریزند یعنی یک مرتبه داشت به یک نهاد بزرگ تبدیل میشد و ساختمان گرفت و تشکیلات داشت بهم میزد. در مورد بازسازی هم همین طور است. در بازسازی هدف این بود این اعتباری که مجلس میگذارد این مبلغ تقسیم بشود و استانداری‌ها آن را عمل کنند ولی دیدیم که طی چند سال به یک تشکیلات بزرگی تبدیل شد و در تهران ساختمانی جداگانه با هزینه و چندتا معاونت و اینها میخواستند بهم بیاورند که خوشبختانه بعداً جمع و جور شد. اما این خوف را ما داریم که اینجا مشخص نکنیم بعداً یک تشکیلات بزرگ بشود یعنی همان چیزی که از آن می‌ترسیم آنجا عمل بشود. جناب آقای قشقاوی فرمودند که ما چندتا عامل نظارت گذاشته‌ایم دیگر چرا این هم نظارت بکند؟ درست است کلمه «نظارت» اینجا آمده ولی آمده «نظارت‌های ضروری» به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌ها. این نظارت با آن نظارت دیگر فرق می‌کند و تشکیلات نظارتی این دفتر نخواهد بود. بنابراین من فکر می‌کنم که حذف این ممکن است ایجاد اشکالاتی بکند و ما مخالف با حذف هستیم.

رئیس - متشکرم، دولت:

الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - این پیشنهاد دو قسمت اساسی دارد. یک قسمت پیشنهاد عبارت از شرح وظایفی است که برای دبیرخانه اینجا اسم برده شده یک قسمت پیشنهاد هم عبارت از این است که بودجه این دبیرخانه از مناطق آزاد تأمین می‌شود.

در مورد قسمت اول من عرض بکنم که این دوسه موردی که در اینجا برای دبیرخانه اسم برده شده، مقدار بسیار کمی از آن شرح وظایفی است که دبیرخانه دارد به دلیل مسئولیتی است که شورای عالی دارد به عبارت دیگر دبیرخانه ابزار کار و وسیله کار و مرکز اطلاع دهی و تنظیم گزارش برای شورای عالی است لذا کلیه وظایفی که شورای عالی دارد بوسیله تنظیم و آماده سازی است که دبیرخانه انجام می‌دهد من عرض کنم، الان که هنوز قانون اینجا تصویب نشده، در تاریخ ۷۱/۷/۴ آقای رئیس جمهور شرح وظایف این دبیرخانه را بدلیل اینکه مناطق آزاد تشکیل شده بود شرح وظایف این دبیرخانه را تصویب کردند و اگر اینجا شما هیچ شرح وظیفه هم نگذارید مطمئناً بدانید وقتی که شورای عالی تشکیل بشود بلافاصله برای دبیرخانه شرح وظایفی را تدوین خواهد کرد چون اجتناب ناپذیر است و راهی ندارد، شورای عالی شما سراغ ندارید که دبیرخانه نداشته باشد. بعضی جاها دبیرخانه‌اش مثلاً سازمان برنامه و بودجه هست، بعضی جاها دبیرخانه جدا دارد مثل شورای عالی امنیت ملی به هر حال دبیرخانه واسطه‌ای است که گزارشها را برای شورای عالی آماده می‌کند بنابراین، اینکه نگران این شرح وظایف باشیم به نظر من این نگرانی جا ندارد همانطور که عرض کردم تقریباً در بیست بند مختلف آقای رئیس جمهور شرح وظایف را بعنوان رئیس شورای عالی مناطق آزاد تصویب کرده‌اند اینجا هم مرقوم فرموده‌اند که با شرح وظایف موافقت دارند. بعد از اینکه این ۲۰ مورد را دیدند.

پس این در مورد شرح وظایف، که عرض کردم اگر شما هیچ شرح وظیفه‌ای هم ننویسید، شرح وظایفی الزاماً نوشته خواهد شد بدلیل وظایفی که شورای عالی دارد.

قسمت دوم: این قسمت دوم را من خواهم می‌کنم نمایندگان تصمیم بگیرند، ببینید گزارشی که کمیسیون به صحن مجلس داده، گفته هزینه این دبیرخانه را مناطق آزاد می‌پردازد. اگر این پیشنهاد تصویب بشود. هزینه دبیرخانه را بایستی از بودجه دولت بدهند. این دیگر تشخیص با شماست و تصمیم هم با شماست که تمایل داشته باشید هزینه دبیرخانه را مناطق آزاد تأمین بکنند یا بودجه دولت تأمین بکند. اگر فکر می‌کنید که بر بودجه دولت تحمیل بشود، بهتر است، بسیار خوب بگذارید بودجه دولت، منتها نظر دولت این است و نظر شخص آقای رئیس جمهور هم این است، در کمیسیون هم همین تصویب شده با توجه به اینکه دبیرخانه برای مناطق آزاد دارد کار می‌کند و مناطق آزاد هم چیزی از بودجه عمومی دولت نمی‌گیرد، منطقی است که دبیرخانه‌اش هم بودجه‌اش از خود مناطق آزاد تأمین بشود ولی اگر این پیشنهاد تصویب بشود خودبخود این دبیرخانه بایستی هزینه‌اش از بودجه دولت تأمین بشود.

رئیس - خیلی متشکر پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی - پیشنهاد آقایان به این صورت است که: در تبصره (۲) ماده (۵) شورای عالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل

از طرف دیگر باید یک نهاد رسمی و قانونی وجود داشته باشد که نمایندگان محترم اگر سؤالی داشتند بتوانند پاسخشان را بگیرند بدانند که با کجا باید مکاتبه کنند. دبیرخانه براساس این قانون موظف شده است که گزارشات مستمر مناطق آزاد تجاری، صنعتی مناطق آزاد را به مجلس شورای اسلامی تقدیم بکند لذا این چیزی را که آقایان پیشنهاد حذفش را داده‌اند در واقع شرح توضیحی از وظیفه دبیرخانه است که به عهده دارد من فکر می‌کنم این قوت این تبصره است و لذا خواهش می‌کنم نمایندگان محترم به حذف این رأی ندهند.

منشی (باهر) - آقای قشقاوی، موافق:

حسن قشقاوی - بسم الله الرحمن الرحيم

من فکر می‌کنم این پیشنهاد، پیشنهاد جامعی است چون از یک طرف اصل وجود دبیرخانه تأیید شده و آمده که بالاخره هر شورایی عالی یک دبیرخانه دارد مانند شورایی عالی امنیت، شورایی عالی انقلاب فرهنگی... منتها مهم این است که این دبیرخانه به عنوان یک رکن به صورت نهادینه در نیاید کمالاتی که شما در تبصره (۲) اینگونه عمل کردید یعنی دقیقاً عکس ماده ۴ را که شما قبلاً تصویب کرده‌اید شما در ماده (۴) گفته‌اید دوتا رکن است: یکی شورایی عالی، یکی سازمان الان وسط شورایی عالی و سازمان یک دبیرخانه‌ای با آن همه اختیارات بسیار کلان قرار داده‌اید که حتی من معتقدم در اجرا ممکن است از خود شورایی عالی هم جلوتر بزنند تنظیم روابط بین شورای عالی و سازمان‌های مناطق آزاد و بعد آن مسأله نظارت‌هایی را که فرمودید علاوه بر نظارت‌هایی که خوب مجلس دارد به اقتضایش و تصریح شده در مواردی که تابع قانون تجارت است طبق قانون تجارت زیر نظر مجمع عمومی، خود بخود نظارت به حسابرسی هست شما چه اینجا ذکر بکنید چه نکنید آنجائی که در ماده (۷) راجع به تشکیلات سازمان پیش‌بینی می‌کند در موارد غیر از این زیر نظر قانون تجارت باشد مگر طبق قانون تجارت حسابرسی نیست؟ زیر نظر مجمع عمومی مگر نظارت و بازرسی نیست؟ دیگر چه لزومی دارد که اینجا شما بیایید نظارت بگوئید که دوباره نظارت بر نظارت بشود اینکه خلاف آن است. اینکه شما در ماده (۷) پیش‌بینی کرده‌اید عنايت بفرمائید خوب اصل وجود دبیرخانه برای هر شورائی لازم است بالاخره شورا تصمیم می‌گیرد و در اجرا نیاز به دبیرخانه است همان‌طور که عرض کردم شورای عالی امنیت ملی این‌جوری است ولی در همین شورای عالی امنیت ملی و شورای عالی انقلاب فرهنگی و هر شورای دیگر دبیرخانه به عنوان یک رکن مطرح نیست بلکه به عنوان یک زیر مجموعه مطرح است ولی شما سه تا قدرت به دبیرخانه اینجا داده‌اید حتی بعداً که من ملاحظه کردم روی بعد قانون از خود شورای عالی جلوتر می‌زنند مثلاً بگوئیم رئیس جمهور تنظیم کننده روابط بین سه قوه است آنجا به عنوان دومین مقام رسمی کشور این شأنیت هست ولی اینجا اگر بخواهید به عنوان یک رکن مطرح بشود هم منافات با ماده (۴) و هم منافات با تصویبی که ما کردیم دارد با آن مواردی که گفتیم طبق قانون تجارت در مسئولیت ارزیابی و نظارت تداخل بوجود می‌آید لذا من بسا حذف مواردی که طراحان فرمودند موافقم.

رئیس - کمیسیون:

داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - کمیسیون بحثی که کرد و تصمیمی که روی این دبیرخانه گرفت بر این معنا بود که حداقل وظایف دبیرخانه را مشخص کند و یک دفتر با کارائی متوسط را در نظر بگیرد که نه یک دفتر تشریفاتی بشود و نه یک تشکیلات بزرگی بشود اگر وظیفه‌اش مشخص نباشد ممکن است که یک اتفاق در این مناطق آزاد بیفتد و شورای عالی بیاید یک وظایف جدیدی را به این دبیرخانه بدهد و یا برعکس یک موقعی بگویند اصلاً به گزارشات خودش میرسد و این دبیرخانه را نمی‌خواهد و یک دفتر کوچک تشریفاتی درست بشود و آن منظوری که برای انجام داریم و این قانون، برای انجام این تشکیلات، درست است که این یک رکن نیست ولی یک جای حساسی را به آن داده‌ایم با دلایلی که قبلاً بخاطر تعدد مناطق آزاد و تعدد وظایف‌شان عرض کردم و یک تجربه‌ای هم در این سال‌های گذشته ما داریم که بد نیست ۲-۳ موردش را اسم بیاورم:

در بودجه سال‌های ۶۰ یک تبصره (۲۸) بود، این طولی نکشید که به یک نهاد بزرگی داشت تبدیل میشد مثل: بنیاد مستضعفان... تبصره این بود: یک سری اموالی که به دولت تعلق می‌گیرد اموال مصادره شده اینهارا بفروشد

محترم نگهبان کرده، شورای محترم نگهبان قانون اساسی را جوری تفسیر کرده که نظر این عزیزان این است که می‌گویند اگر آئین نامه اجرائی یا مصوبه از هیأت وزیران باشد باید بیاید و رئیس مجلس بررسی کند بیند مطابق قانون هست یا نیست اما اگر مصوبه مال چند وزیر یا یک شورا یا یک وزیر باشد اصلاً لازم نیست که بیاید و رئیس مجلس بررسی کند و مغایرت آن را با قانون اعلام بکند. بنابراین به این دو جهت من خواهش می‌کنم که نمایندگان محترم محکم کنند این قانون را و تصویب آئین نامه اجرائی را برای هیأت وزیران بگذارند، نه مقام دیگر. والسلام.

منشی - مخالف ندارد، موافق هم صحبت نمی‌کند.

رئیس - کمیسیون.

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - ما مخالفیم بدلیل اینکه جناب آقای موحدی فرمایشاتشان بعضاً درست بوده، یعنی توضیحاتی که دادند ولی ماده (۲۹) را اگر بخوانند، ماده آخر را می‌گوئیم آئین نامه‌های اجرائی این قانون توسط شورای عالی تهیه و تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. پس همه آئین نامه‌ها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، چیزی که در این ماده آمده آمدیم وظایف شورای عالی احصاء کرده‌ایم، گفته‌ایم تدوین آئین نامه‌ها که اینک آنجا هم گفته‌ایم تهیه در همان ماده (۲۹) دوباره گفتیم آئین نامه‌هایی که توسط این شورای عالی تهیه می‌شود، اینجا گفته تدوین، تدوین را جزء وظایف شورای عالی گذاشته. اما آن پیشنهاد ایشان اگر بشود قسمت دوم این جمله که خیلی عبارت خوبی است و لازم است برای این قانون آن هم حذف می‌شود، یعنی اگر آن در بند (الف) جایگزین بشود، قسمت دوم این است بعد از تدوین آئین نامه‌ها گفته و هماهنگ نمودن کلیه فعالیت‌های هر منطقه واقعاً این وظیفه شورای عالی است که هماهنگ بکند اگر ما این را از دست بدهیم دوباره ممکن است که آنجا اختلافی پیش بیاید، بنابراین با این ما مخالفیم.

ضمن اینکه منظور جناب آقای موحدی هم در این قانون برآورده شده.

موحدی ساوجی - آقای ناطق اگر منظور آقایان از تدوین، تهیه است تقدیم

کنند با کلمه تهیه ما هم منظورشان برآورده میشود.

رئیس - مراد ایشان از تدوین همان تهیه است و دیگر این عبارت را اصلاح نمی‌کنیم (موحدی ساوجی - اشکال پیدا می‌کند) و اشکالی پیدا نمی‌کند و ایشان از پیشنهادشان منصرف هستند. پیشنهاد بعدی را مطرح بفرمائید.

منشی - پیشنهاد بعدی از آقای عبدالله نوروزی است که در ماده (۶) بند

(ب) «اساسنامه سازمان به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید».

عبدالله نوروزی - بسم الله الرحمن الرحيم

این توضیح زیادی لازم ندارد، اگر به سیاق مصوباتی که مجلس گذرانده در رابطه با اساسنامه‌های شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت یا فعالیتهای اقتصادی دستگاههای اجرائی که بزرگ هستند، درآمد و هزینه‌شان زیاد است، حساسیتهای لازم را دارد، عنایت کنید که اینهم لازم است. مایک سری شرکتهای اقماری و تودلی شرکتهای دیگر است که اینها را معمولاً یا کمیسیون اصل (۸۵) به حساب اصل هشتاد و پنجمی‌اش کردیم و به کمیسیونهای ذیربط دادیم که مصوبش بکنند یا اینکه خیلی شرکتهای کوچک بوده و به هیأت وزیران داده شده. وقتی ما آئین نامه اجرائی را می‌خواهیم به هیأت وزیران بدهیم براساس همین بحثی که آقایان داودی و موحدی اشاره کردند، تصویب بکند، طبیعتاً بعد کار اساسنامه که استخوان بندی موضوع است و فعالیتهای ما به این هم ختم نمی‌شود، ما قانونمندش کردیم تبصره (۱۹) را در برنامه پنج ساله آوردیم یعنی قانون پیشنهاد کردیم، آمدیم قانون نحوه اداره همین مناطق آزاد را داریم می‌گذرانیم.

در برنامه دوم ممکن است مناطق دیگری به این قضیه اضافه بشود که اینک در بحثهای همین جلسات هم دیدیم، ضرورت اینکه یک تشکیلات وسیعی که در نقاط مختلف کشور فعالیت دارد و بخصوص در مرزهای ما با وسعت عملش با ماهیت آزاد بودنش این است که مجلس شورای اسلامی می‌بایستی به یک شیوه‌ای اتصال داشته باشد و یک نظارت عالیه بر قضیه داشته باشد. لذا تصویب اساسنامه در مجلس ضرورت است. برادرها و خواهرها به این عنایت کنند، ما در خیلی از جاها، شرکتهایی مثل مخابرات، راه آهن، هواپیمائی جمهوری اسلامی، شرکتهای که ابعادشان بزرگ است، وسعت عملشان بزرگ

می‌شود. وظایف این دبیرخانه با تصویب شورای عالی خواهد بود. رئیس - تعداد ۱۹۰ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی. منشی - در ماده (۵) تبصره (۲) آقای نوروزی پیشنهاد کردند جلسات شورای عالی با حضور چهار پنجم رسمیت خواهد یافت. رئیس - مطرح نمی‌فرمایند، اگر پیشنهاد دیگری نیست اصل ماده را قرائت بفرمایند.

منشی (باهر) - الف. شورای عالی:

ماده ۵ - شورای عالی به ریاست رئیس جمهور و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارائی، بازرگانی، کشور، اطلاعات، فرهنگ و ارشاد اسلامی، کار و امور اجتماعی، راه و ترابری، صنایع، صنایع سنگین معادن و فلزات، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران بعنوان عالیترین نهاد سیاستگذاری مناطق آزاد تجاری صنعتی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - سه نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای صنایع و معادن، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارائی به انتخاب مجلس بعنوان ناظر در جلسات شورای عالی شرکت خواهند نمود.

ناظران موظفند سالیانه گزارش کتبی جامعی به مجلس تقدیم نمایند. تبصره ۲ - شورای عالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می‌شود.

وظایف این دبیرخانه با تصویب شورای عالی خواهد بود.

تبصره ۳ - جلسات شورای عالی با حضور دو سوم اعضاء رسمیت خواهد داشت و مصوبات با اکثریت نصف بعلاوه یک مجموع اعضاء اعتبار خواهد یافت.

تبصره ۴ - شورای عالی موظف است هر ۶ ماه یکبار گزارشی از پیشرفت امور و عملکرد مناطق آزاد را به کمیسیونهای برنامه و بودجه، صنایع و بازرگانی مجلس ارسال نماید.

رئیس - تعداد ۱۸۷ نفر، نمایندگان محترمی که با ماده (۵) و تبصره‌هایش که قرائت شد موافق هستند قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد. منشی - جناب آقای سیدعلی اکبر حسینی در بند الف ماده (۶) پیشنهاد کرده‌اند: عبارت تدوین آئین نامه‌ها و... به تصویب آئین نامه‌ها... رئیس - منصرف شدند.

منشی - آقای موحدی ساوجی در بند الف ماده (۶) پیشنهاد فرمودند تهیه آئین نامه‌های اجرائی و پیشنهاد به هیأت وزیران جهت تصویب... آقای موحدی بفرمائید.

علی موحدی ساوجی - بسم الله الرحمن الرحيم.

آنچه که در این ماده (۶) آمده هم مغایر قانون اساسی است، هم با صلاحیت مجلس تناسبی ندارد.

به جهت اینکه تصویب آئین نامه را... البته گفته‌اند تدوین آئین نامه‌ها، این تدوین آئین نامه‌ها یک کلمه‌ای است که بعداً از آن تصویب را هم استفاده خواهند کرد و عمل خواهند کرد. اگر می‌گفتند تهیه آئین نامه‌ها و مثلاً پیشنهاد آن به هیأت وزیران خوب اشکال نداشت ولی اینکه گفته‌اند تدوین آئین نامه‌ها، از این جمله این استفاده می‌شود که آئین نامه‌های اجرائی را همین شورای عالی تصویب بکند و اگر آئین نامه‌ها را شورای عالی بخواهد تصویب بکند این شورای عالی در میان افراد هستند که وزیر نیستند، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس اتاق بازرگانی، این سه نفر که وزیر نیستند، طبق قانون اساسی، آئین نامه‌های اجرائی را باید وزیر یا چند وزیر تصویب کنند یا هیأت وزیران و هیچ مقام دیگری به عنوان رئیس سازمان یا رئیس کل بانک مرکزی یا اتاق بازرگانی حق تصویب آئین نامه را ندارند بنابراین این یک اشکال قانون اساسی است.

اما اشکال دوم که علی القاعده باید آقای داودی شمسی که اخیراً در این هیأت بررسی مصوبات دولت و تطبیق با قوانین عضویت پیدا کردند باید توجه کرده باشند، اگر آئین نامه‌های اجرائی را غیر از هیأت وزیران تصویب کنند برای بررسی آئین نامه که مغایر قانون هست یا مغایر نیست به مجلس نمی‌دهند برای رئیس مجلس نمی‌فرستند، چرا؟ بجهت تفسیری که شورای

اجازه تأسیس شرکتها یا سازمانها و مؤسسات دولتی می‌دهیم و بعد دولت اساسنامه را تصویب می‌کند. ما اجازه تأسیس را در قانون برنامه اول دادیم در این لایحه که سی ماده و تعداد زیادی تبصره، حدود ۱۲ صفحه است که چگونگی اداره مناطق آزاد را بیان کرده. الان اصول و ضوابط مختلفی را که لازم بوده برای اداره مناطق آزاد در چاپ شده این لایحه آورده، بنابراین اختیاری که به دولت دادیم این است که برود اساسنامه را بنویسد.

اساسنامه دیگر یک چیز تکراری است، آن چهار چوبی است که طبق قانون تجارت و یا این قانون و قانون تأسیس مناطق آزاد می‌آیند تنظیم می‌کنند و می‌گویند که مثلاً هیأت مدیره...، ما هم گفتیم هیأت مدیره اینجا چند نفر اصلاً در اساسنامه، هدف را می‌گویند ما هم هدف را گفتیم موضوع را می‌گویند ما هم موضوع را اینجا گفتیم. هیأت مدیره را می‌گویند گفتیم، حتی گفتیم شورای عالی که مجمع عمومی اینهاست با چه درصدی و چه نسبتی از آراء تشکیل می‌شود، می‌بینید که ما حتی جزئیات را هم اینجا گفتیم، آنجا فقط بعضی از این مسائل جزئی را می‌گویند. چون اساسنامه پر حجم است، الان اساسنامه مثلاً شرکت‌های نفت و گاز و پتروشیمی، هفته گذشته جزء کارهای ما بود.

این چند سال است الان در مجلس است، در دوره قبل مجلس نرسید انجامش بدهد، الان هم گفته‌اند که طبق اصل (۸۵) قانون اساسی به یک کمیسیون بدهید من مطمئنم این اساسنامه هم اگر بیاید مجلس اینطوری می‌شود بعد از اینکه معطل شد ممکن است اصلاً به این دوره مجلس نرسد، و در دوره بعدی که نوبتش که بشود تازه می‌گویند به کمیسیون برود نه آنجا می‌بینیم که باز چند نفر تصویب می‌کنند و تجربه مجلس این را نشان می‌دهد، البته ناگفته نماند بعضی اساسنامه‌ها هم آمده در مجلس آمده و تصویب شده و وقت زیادی هم از مجلس گرفته من فکر می‌کنم موضوع جدیدی غیر از اینکه در این لایحه نیامده باشد و مهم باشد نداریم که در مجلس بیاوریم. حالا این موادی را که می‌خوانیم نمایندگان به این مطلب عنایت خواهند فرمود.

یکی دیگر اینکه خود مجلس در شورای عالی حضور دارد، از کمیسیون مختلف هم حضور دارند، از جمله کمیسیون اقتصاد، کمیسیون برنامه و بودجه که اینها می‌توانند آنجا در مورد اساسنامه نظر بدهند. اگر اشکالی باشد مجلس از چند طریق می‌تواند تذکر بدهد یکی همان از طریق تطبیق مصوبات دولت با قوانین است که زیر نظر رئیس محترم مجلس تشکیل می‌شود.

اگر آنجا چیزهایی که باید در اساسنامه بیاید، نیامده باشند اگر با این قانون و با قانون تجارت تطبیق نکند و اگر با قانون شرکت‌های دولتی و با قوانین مختلف تطبیق نکند، آنجا تذکر می‌دهند و رئیس مجلس به دولت برمیگرداند! ضمناً کمیسیونهای مختلف مجلس هم می‌توانند تذکر بدهند، بنابراین این چیزی هم که جناب آقای کوهکن فرمودند که ما اگر اساسنامه را تصویب کنیم کار را محکم می‌کنیم مشخص باشید کار را بقدر کافی محکم کردیم، بنابراین هیچ لزومی ندارد که این اساسنامه به مجلس بیاید و ما هم مخالف هستیم.

رئیس - دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - مهمترین مشکلی که مناطق آزاد با آن مواجه است فقط قانون و بالتبع نامشخص بودن بسیاری از عواملی است که هرگونه فعالیت اساسی اقتصادی در آنجا احتیاجی به آن عوامل دارد. تمام امیدها و انتظارات در این است که هرچه زودتر این قانون در مجلس تصویب بشود و کارها بصورت جدی در آنجا در جهت صحیح خودش به جریان بیافتد.

این پیشنهاد به تأخیر انداختن حداقل یکسال یا یکسال و نیم به اصطلاح قانونمندی مناطق آزاد است، دقت بفرمائید همین لایحه‌ای که الان در مجلس داریم روی آن بحث می‌کنیم در تاریخ ۷۱/۵/۱۲ تقدیم مجلس شده، یعنی چیزی حدود ده ماه گذشته الان تازه شور دوش است و بعد باید برود شورای نگهبان آن مراحل را طی بکند، تازه این ده ماه که طول کشیده اولاً سال اول تشکیل مجلس بوده، تراکمی در زمینه لایحه و طرحها نبوده که معمولاً با گذر زمان این تراکم تعداد لوایح و طرحها بیشتر می‌شود و ضمناً هم در شور اول و هم در شور دوم خارج از نوبت به صحن مجلس آمده یعنی اگر می‌خواست روال عادی را طی بکند، شاید می‌بایستی ۵-۶ ماه دیگر شور دوش انجام می‌شد. بنابراین اگر اساسنامه بخواهد به مجلس بیاید بعد از اینکه این تصویب شد، تازه دولت باید اساسنامه را بصورت یک لایحه تنظیم بکند. به مجلس

است و فعالیتشان گاهی در حد و مرز عملکرد یک وزارتخانه است و در تمام چهار دوره مجلس تا بحال سیاق کار بر این بوده که مجلس اساسنامه‌ها را تصویب می‌کرده این هم ضرورت دارد که بیاورد و مجلس تصویب کند و بعد آئین‌نامه‌های اجرایی و اداره‌اش را باهر شیوه‌ای که دولت در آئین‌نامه‌ها تطبیق می‌دهد عمل کند.

منشی - مخالف، آقای اکرمی.

سید رضا اکرمی - بسم الله الرحمن الرحيم.

من خدمت جناب آقای نوروزی و برادران و خواهران عرض کنم که ما یک کار جدیدی را داریم شروع می‌کنیم در این کار جدید آنقدر قید و بند داریم بوجود می‌آوریم که اصل کار هم انجام نگیرد یا به کندی انجام بگیرد واقعاً خلاف احتیاط را داریم انجام می‌دهیم. بگذارید کار شروع بشود در حین کار ممکن است متوجه کمبودها و مشکلات گوناگونی در رابطه با مناطق آزاد بشویم که نیاز به قانون داشته باشد آنجا این را ان شاء الله تقریباً تکمیل خواهیم کرد. دستان که بسته نیست ما بگوئیم بعد از یکی دو سال اصلاحاتی در قانون انجام نگیرد ولی واقعاً احتیاطات خلاف احتیاط نکنیم.

نکته دوم اینکه ما بالاخره از مجلس شورای اسلامی در شورای عالی ناظر داریم نه یک نفر بلکه سه نفر را شما آقایان تصویب کردید باشند و این سه نفر قطعاً در مورد اساسنامه، آئین نامه و امثال اینها آنجا نظارت می‌کنند، نظر می‌دهند، ملاحظه می‌کنند، کجا روح قانون رعایت می‌شود یا نه؟

نکته سوم این است که آنچه آئین نامه را با هیأت دولت تصویب کند باز برای تطبیق می‌آید به گروهی که از طرف ریاست محترم مجلس انتخاب شده‌اند، آنها هم می‌آیند آئین نامه‌ها را تطبیق می‌کنند که آیا مطابق با قانون هست یا نیست من عقیده‌ام این است که با رعایت این نکات ما دیگر نیاز نداریم بگوئیم شورای عالی بیاید اساسنامه را تهیه کند، تصویب کند و هیأت وزیران تمام کند دوباره باز بیاورد به مجلس، شور اول و دوم و شورای محترم نگهبان و چه وجه، این واقعاً باعث می‌شود کارها خیلی به کندی پیش برود و یا اصلاً پیش نرود. لذا من با این پیشنهاد مخالفم.

منشی - موافق، آقای کوهکن:

محسن کوهکن - بسم الله الرحمن الرحيم.

همکاران عزیز دقت کنید من در ارتباط با فرمایشات برادر عزیزمان جناب آقای اکرمی یک توضیحاتی بدهم. اشاره کردند که کار، کار جدیدی است بنابر همین دلیل که کار جدیدی است مجلس هم باید حساسیت بیشتری داشته باشد. عزیزان حتماً یک سابقه ذهنی از بعضی از گزارشاتی که در این زمینه به مجلس داده شده در اوایل سال جاری را در ذهنشان دارند. ما اساسنامه بعضی از شرکتها راهمانجوری که برادرمان آقای مهندس نوروزی اشاره کردند که در این حد از اهمیت هم نبودند یا کار جدید و کار نوی هم نبود منتها متولی خاصی برایش مشخص کردیم، آمدیم به مجلس دادیم چرا این کار که یک کار جدیدی است، اهمیت دارد و اینکه مجلس می‌آید اساسنامه این را تصویب می‌کند ببینید یک روی سکه این است که ما به موضوع اهمیت می‌دهیم و طبیعی است که به همین میزان که اهمیت می‌دهیم فردا هم پشتیبانی خواهیم کرد.

مطلب دوم، جناب آقای اکرمی اشاره کردند که از مجلس سه نفر در شورای عالی، عالیترین نهادی است که برای مناطق آزاد سیاستگذاری می‌کند منتها ما معمولاً آنجا‌هایی که سیاستگذاری می‌کنند آنجاها خیلی ایراد نداریم، بلکه آنجا‌هایی که بحث اجراست و مکانیزم اجرا در آنجا مشکل و بحث داریم و ما با سپردن تصویب اساسنامه به مجلس شورای اسلامی، صد کلام به یک کلام بیچ و مهره‌های این کار جدید را یک مقداری سفت می‌کنیم.

لذا خواهش من این است که ولو یک مقدار هم برای مجلس زحمت دارد، اما چون کار جدیدی است و مهم است و آرزو داریم که برنامه پنج‌ساله دوم یکی از موفقیت‌های دولت جناب آقای هاشمی رفسنجانی باشد، لذا حتماً به این پیشنهاد رأی بدهید. والسلام.

رئیس - خیلی متشکر، کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - کمیسیون

با این پیشنهاد به چند دلیل مخالف است:

یکی اینکه چهار چوب و کلیات اساسنامه در این قانون آمده، حتی من اضافه می‌کنم که چیزی بیش از آن آمده و علتش هم این است که ما معمولاً

ماده را پیشنهاد حذف ندادم آنجائی که: «این شرکتها و شرکتهای تابعه را» مستثنی کرده پیشنهاد حذف دادم. خیلی ممنون.
منشی - آقای قشقاوی، مخالف؟
رهبری املشی - پیشنهاد شرکت های تابعه است.
رئیس - پیشنهادشان مشخص است مکتوب هم هست.
منشی - در سطر سوم پس از کلمه «این شرکتها» «شرکتهای وابسته» حذف شود.

رئیس - پیشنهادشان این است که این «شرکتهای وابسته» حذف بشود آقای قشقاوی بفرمائید.

حسن قشقاوی - بسم الله الرحمن الرحيم.
خدمت جناب دکتر کامران عرض بکنم که در اینجا ما بی قانون نیستیم. آمده اگر گفته از قانون شرکتهای موجود دولتی مستثنی است قضیه را محکم کرده یعنی استدلال ایشان این بود که حالا دارد از بودجه دولتی استفاده می کند ولی مستثنی شده، اینجوری نیست، استثنائی نیست. استثناء از قانون موجود است والا خودش اساسنامه دارد، به تصویب هیأت وزیران می رسد، آئین نامه دارد، به تصویب هیأت وزیران می رسد. کاملاً نظر ایشان تأمین شده یعنی من فکر می کنم این شبهه برایشان ایجاد شده حالا که مثلاً گفتیم از قانون شرکتهای دولتی استثناء شده پس قانون دولتی برایش حاکم نیست، اینجوری نیست. ما اینجا آمدیم گفته از قوانین موجود شرکتهای دولتی که به صورت عامه این به صورت خاص است و اساسنامه و آئین نامه اش مصوبه هیأت وزیران است و استثنائاً از سواردی است که از قلم اقتاده باشد مشمول قانون تجارت است. پس ما بی قانونی هم نداریم و مشمول قانون دولتی هم کاملاً هست، منتها به صورت خاص والسلام.

منشی - آقای حبیبیان، موافق:

احمد حبیبیان - بسم الله الرحمن الرحيم.

من که از فرمایشات آقای قشقاوی چیزی سر در نیاوردم. در اینجا بطور صریح ماده (۷) می فرماید که «این شرکتها و شرکتهای وابسته از مشمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی می باشد». بطور صریح اینجا استثناء کرده اگر چنانچه این مناطق آزاد هویتش و ماهیتش شرکت است. بالتبع بایستی تابع قوانین شرکتها باشد. همین تجزیه قانون، همین تصمیم گیری های متعدد، همین قوانین مجزا و استثناهاست که این بی سرو سامانی را در دستگاه اجرائی ما فراهم کرده. بنابراین اگر می خواهید قانون متمرکز باشد، اگر می خواهید دستگاهها یک ارگانیزم سالمی و ارتباط منظمی داشته باشد و قانون، قانون متمرکز باشد معنا ندارد در اینجا که مناطق آزاد ماهیت شرکتی دارند، در اینجا از قوانین شرکتها مستثنی بکنیم. بنابراین من کاملاً و بطور جدی از پیشنهاد آقای دکتر کامران استقبال می کنم و این قسمتی که ایشان پیشنهاد کرده اند که حذف بشود، موافقم والسلام علیکم.

رئیس - کمیسیون:

اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - با این پیشنهاد ما مخالفیم. وقتی ما اینجا یک قانون خاصی برای مناطق آزاد داریم تصویب می کنیم خوب یک منظوری داریم. اگر می خواستند مناطق آزاد به صورت یک شرکتی مثل سایر شرکتها، ثبت بکنند، این قانون را نمی آوردند. مناطق آزاد به یک سری اختیارات خاصی احتیاج دارند. برای اینکه می خواهند رقابت بکنند با مناطق مشابهی که در اطراف ما و در نقاط دیگر دنیا تشکیل شده برای اینکه می خواهند یکسری کارهای خاصی را انجام بدهند، بنابراین اختیارات مخصوص به خودشان می خواهند و این اختیارات را ما دادیم. حالا آقای دکتر کامران می گویند ما گفتیم خود شرکت اصلی تابع قانون خاص باشد. شرکتهای تابعه اش دیگر نباشد. معمولاً اگر بخواهند کنترل بکنند شرکت اصلی را کنترل می کنند و می آیند شرکتهای فرعی را دستش را باز می گذارند. کما اینکه در دولت هم همینطور است. یعنی ما شرکت اصلی مثلاً شرکتهای نفت، گاز، مخابرات و... تمام این شرکتها اساسنامه شان را مجلس تصویب می کند یا هیأت وزیران تصویب می کند ولی به آنها اجازه داده میشود که بروند شرکتهای فرعی را طبق قانون تجارت تشکیل بدهند. برای اینکه آنها اولاً کوچکترند ثانیاً باید دستشان بازتر باشد و در هر صورت هم تحت کنترل شرکت اصلی هستند و همینطور تحت کنترل شورای عالی و مجلس، به خاطر اینکه به هر صورت شرکت هستند

بیاورد و بعد شور اول و شور دوم و تصویب نهائی. این حداقل یک زمان یک سال و نیم را خواهد گرفت و من عرض می کنم که خسارات سنگینی به مناطق آزاد که به هر حال همین منابع مملکت است وارد خواهد شد. یعنی بسیاری از سرمایه گذاریها در آنجا متوقف خواهد بود، بسیاری از فعالیتهای بلا تکلیف خواهد بود و ممکن است بسیاری از کارهای غیر قانونی و خلاف انجام بشود برای اینکه قانونی وجود ندارد، بنابراین من خواهش می کنم که به این پیشنهاد رأی ندهید.

رئیس - خیلی متشکر، پیشنهاد را قرائت بفرمائید.

منشی - پیشنهاد آقای نوروزی به این صورت است که:

بند «ب» ماده ۴ - اساسنامه سازمان به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

رئیس - تعداد ۱۹۲ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند. (عده کمی برخاستند) تصویب نشد، پیشنهاد بعدی.

منشی - در ماده (۶) آقایان دکتر امین لو و دکتر ساریخانی پیشنهادی داشتند که منصرف شدند.

رئیس - اصل ماده را قرائت کنید.

منشی (با هنر) -

ماده ۶ وظایف شورای عالی عبارت است از:

الف - تدوین آئین نامه ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیتهای هر منطقه.

ب - تهیه و پیشنهاد اساسنامه سازمان و شرکتهای تابعه به هیأت وزیران جهت تصویب.

ج - تصویب برنامه های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورتهای مالی سازمانهای مناطق.

د - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با نظر فرماندهی کل قوا.

ه - اعمال نظارت عالیه بر فعالیتهای مناطق.

رئیس - تعداد ۱۹۲ نفر، نمایندگان محترمی که با ماده (۶) موافق هستند قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد.

منشی - در ماده ۷ پیشنهاد مکتوبی نداریم.

رئیس - اصل ماده را قرائت بفرمائید.

منشی (با هنر) - ب - سازمان:

ماده ۷ - هر منطقه توسط سازمانی که بصورت شرکت یا شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است، اداره می شود. این شرکتها و شرکتهای وابسته از مشمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصر آ...

دکتر کامران - من پیشنهاد دارم.

رئیس - اجازه بفرمائید مثل اینکه پیشنهادشان را پیدا کردند بفرمائید.

حسن کامران دستجردی - بسم الله الرحمن الرحيم.

در ماده (۷) خانمها و آقایان مستحضرنده که نوشته شده «این سازمان شرکت است»

دوم نوشته شده که: «این شرکت از سرمایه دولت استفاده می کند». بنده پیشنهاد کردم حال که ما می گوئیم «این سازمان شرکت هست» و ضمناً از سرمایه دولت هم استفاده می کند نمی تواند از قانون مستثنی باشد. چون در ماده (۷) ضمن اینکه این شرکت را یک شرکت دولتی دانسته خود این شرکت و شرکتهای تابعه را از قانون مستثنی کرده و یک قسمتی را هم آورده آنچه که در اساسنامه می آید. در واقع اگر این شرکتها که در قانون آمده از سرمایه دولت استفاده می کنند باید تابع قانون شرکتها باشند، نمیشود که یک سازمانی در قانون شرکت دولتی نامیده بشود و مستثنی باشد. همانطوری که خانمها و آقایان مستحضرنده تازه همان شرکتهائی که در قانون ما داشتیم که هزار و خرده ای شرکت است. ما ایراد داشتیم که اینها در بودجه حساب و کتابشان درست نیست و اگر یادتان باشد سال قبل به دلیل اینکه خواستیم بودجه به موقع تحویل داده بشود، به این شرکتها یک فرجه ای داده شد که حسابرسی شان در گردش کار بیاید. ما آنوقت در اینجا می توانیم اسمش را شرکت نگذاریم همان سازمان باشد و از سرمایه دولت هم استفاده نکند. ولی وقتی که از سرمایه دولت استفاده می کند درست نیست که ما از این قانون مستثنی اش کنیم لذا بنده پیشنهاد دادم که از سطر سوم به بعد حذف بشود. یعنی کل

البته ما به تبع همین پیشنهادمان یک پیشنهاد حذف هم دادیم که آن عدد سه نفر تبدیل به پنج نفر بشود. چون با اضافه شدن استاندار فقط دو نفر از هیأت مدیره می ماند ما در نتیجه یک پیشنهاد هم دادیم اگر استاندار قرار بشود در هیأت مدیره عضو باشد. عدد سه نفر تبدیل به پنج نفر بشود. یعنی هیأت مدیره از پنج نفر تشکیل بشود. فکر می کنم توضیح بیشتری دیگر لازم نباشد و امیدواریم ان شاء الله رأی بیاورد. متشکریم.

منشی - آقای ربوشه، مخالف:

نورمحمد ربوشه - بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين.

من توجه نمایندگان محترم را به این مطلب جلب می کنم با توجه به اینکه اعضاء هیأت مدیره سه نفرند و قطعاً هم استانداران وقتی در هیأت شرکت داشته باشند اوضاع و احوال جوری ایجاد می کند که قطعاً به عنوان رئیس هیأت مدیره انتخاب شوند با توجه به مشاغلی که استانداران دارند و حجم کاری و مسؤولیت خاص سیاسی که دارند از وظیفه اصلی خودشان باز می مانند و در نهایت نمی توانند به آن وظایفی که در قالب هیأت مدیره مناطق آزاد دارند برسند و در نهایت آن بازدهی و آن وظایف اصلی که باید ایفاء بکنند در قالب مدیر عاملی و رئیس هیأت مدیره ای از عهده شان بر نخواهد آمد و اگر هم برآید قطعاً به وظیفه اصلی شان خدشه وارد میشود. من انتظار دارم که عزیزان به این پیشنهاد رأی مثبت ندهند و افراد دیگری، فرد دیگری از اعضای استانداری یا از معاونین در هیأت مدیره باشند اشکال ندارد، اما شخص استاندار قطعاً به عنوان رئیس هیأت مدیره انتخاب میشود یا به وظیفه اصلی خودش نمی تواند به نحو احسن برسد و یا اینکه نهایتاً از این وظیفه باز می ماند. والسلام علیکم ورحمة الله.

منشی (باهر) - آقای نوبخت، موافق:

محمدباقر نوبخت - بسم الله الرحمن الرحيم.

تمام استدلال مخالفت محترم بر این بود که چون استاندار وظایف و محدودیتهای قانونی اش، او را نمی تواند تشویق بکند در این جلسات شرکت بکند بنابراین در هیأت مدیره نباشد. من درست بر خلاف نظر جناب آقای ربوشه به وظایف استاندار نگاه می کنم. استاندار وظیفه نمایندگی دولت را در استان دارد. آیا میشود کاری در چارچوب دولت انجام بشود و این کار کاملاً به دور از نظر استاندار بخواهد صورت بگیرد؟ این دقیقاً با وظایف استاندار هماهنگی دارد و دور بودن استاندار از یک چنین تصمیماتی که دارد در حوزه مأموریتش اتفاق می افتد من فکر می کنم با روح قانون مبیئت داشته باشد. بنابراین به خاطر اینکه یک مقام مسؤول و یک نماینده دولت بتواند نماینده دولتی که در آن منطقه و در آن استان برنامه های خاص می خواهد اجراء بشود، برنامه هایی را که در منطقه آزاد انجام میشود هم برنامه اقتصادی است، هم برنامه فرهنگی است، هم برنامه سیاسی است. بنابراین کاملاً بایسته و شایسته است که استاندار آنجا حضور داشته باشد بتواند آنچه که در خود استان صورت می گیرد آنچه که در منطقه آزاد قرار است که اتفاق بیفتد اینها را با هم هماهنگ بکند. ما چطور می خواهیم یک نماینده عالی دولت را در یک استان به او مأموریت بدهیم بعد در بخشی از این استان کارهایی را انجام بدهیم که اصلاً استاندار خبر نداشته باشد؟ بنابراین شما اگر بخواهید استاندار را از این مجموعه حذف بکنید نه تنها کمکی به هیأت مدیره مناطق آزاد نکردید بلکه مشکلی برایش ایجاد کردید، چون به هر تقدیر آنچه که در منطقه آزاد رخ می دهد باید در خارج از منطقه آزاد در آن استان هم تحولات و پیگیری هایی را انجام بدهد. اگر استاندار بخواهد در آن هیأت مدیره باشد بهتر می تواند ارتباطات لازمی را که در هیأت مدیره تصمیم گیری میشود و باید با غیر منطقه آزاد در داخل استان باشد این پیوند را استاندار برقرار بکند.

بنابراین بنده توصیه می کنم با توجه به تجربیاتی هم که داریم، اینها یک بحث های ذهنی است بیائیم در عمل ببینیم آیا در استان هایی که استاندار الان نقش ویژه ای در مناطق آزاد ندارد کار آن استان خوب پیش می رود؟ آیا کار مناطق آزاد آن قسمت خوب انجام میشود؟ قطعاً آنچه که تجربه نشان داد و ما هم یک ارزیابی روی کار داشتیم و در دوره سوم مجلس هم به خاطراهمیت موضوع مناطق آزاد، هم مناطق آزاد داخل کشور و هم مناطق آزاد دنیا را ما از طرف کمیسیون رفتم و بررسی کردیم، حضور استاندار به عنوان نماینده عالی دولت در این هیأت مدیره باعث قوت هیأت میشود، باعث بهبود وضعیت منطقه

مجمع عمومی شان کیست؟ همان شورایی عالی یا مجمع عمومی شرکتهای فرعی کیست؟ خود هیأت مدیره یا آن مجمع شرکت اصلی است. بنابراین کنترل های شان هم انجام میشود. و در خود این ماده همه چیز گفته شده که اگر این حذف بشود آنها دیگر به درد نمی خورد. گفته شده است که تابع این قانون باشند. یعنی تابع قانون اساسنامه خودشان باشند و در مواردی که ذکر نشده تابع قانون تجارت باشند. جناب آقای حبیبیان که می فرمایند که اینها باید قانونمند باشند. نباید از قانون فرار بکنند پس اینها قانون نیست؟ خود این قانون است. می بینیم که ضوابط متعددی را بر این شرکتها حاکم کرده، اساسنامه هایشان هم یک تبیینی است که می دانیم همه چیز را مشخص می کند. قانون تجارت هم سیصد ماده دارد که برای هر شرکتی ضوابط مشخصی را می آورد. بنابراین ما مخالف هستیم و اگر این حذف بشود آنوقت با مشکل مواجه می شوند و مناطق آزاد نمی توانند آنطور که باید و شاید کارشان را انجام بدهند. مثلاً الان منطقه آزاد کیش، منطقه آزاد که داریم شرکتهای مختلفی را آنجا برای کارهای مختلف خودش درست کرده، اگر ما این را تصویب بکنیم دیگر آنها نمی توانند کار بکنند و دست و بال شان بسته میشود. بنابراین من تقاضا می کنم که به این رأی داده نشود.

رئیس - دولت:

مرتضی الویری - مخالفیم.

رئیس - دولت هم مخالف هست. پیشنهاد را جهت رأی گیری قرائت کنید
منشی - آقای دکتر کامران پیشنهاد کرده اند در سطر سوم پس از کلمه «این شرکتها» و شرکتهای وابسته» حذف شود.

رئیس - حضار ۱۹۰ نفر، نمایندگان محترمی که با این پیشنهاد موافق هستند قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. اصل ماده را جهت رأی گیری قرائت کنید.

(به شرح زیر قرائت گردید)

ب - سازمان:

ماده (۷) - هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره میشود. این شرکتها و شرکتهای وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصراً بر اساس این قانون و اساسنامه های مربوطه اداره خواهند شد. و در موارد پیش بینی نشده در این قانون و اساسنامه، تابع قانون تجارت خواهند بود.

رئیس - حضار ۱۹۱ نفر، نمایندگان محترمی که با ماده (۷) موافق هستند قیام بفرمایند. (اکثر برخاستند) تصویب شد.

جلسه به مدت یک ربع تنفس داده میشود. ان شاء الله بعد از تنفس زودتر تشریف می آورید.

(جلسه در ساعت ۱۰/۳۳ به عنوان تنفس تعطیل و مجدداً ساعت ۱۱/۱۰ به ریاست آقای سوحی کرمانی «نایب رئیس» تشکیل گردید)

نایب رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم.

جلسه برای ادامه مذاکرات رسمی است. در این ماده مورد بحث، پیشنهادی هست؟

منشی - آقایان دکتر اسین لو و دکتر ساریخانی پیشنهادتان را مطرح می فرمائید؟

حسن اسین لو - قسمتی را مطرح می کنم.

نایب رئیس - هر قسمتی که مایل هستید بفرمائید.

دکتر حسن اسین لو - بسم الله الرحمن الرحيم.

ماده (۸) که قبلاً ماده (۷) بوده و کلاً ما پیشنهاد جایگزینی داشتیم تقریباً آن خواسته های ما در گزارش کمیسیون برآورده شده. الا یک مورد آن هم تبصره (۱) هست: «استاندار منطقه مربوطه در هیأت مدیره سازمان منطقه عضویت خواهد داشت». نظر بر اینکه احتیاج به همکاری بین هیأت مدیره و دستگاههای اجرائی استان وجود دارد و استاندار هم در رأس هیأت اجرائی استان هست. برای اینکه تسهیلاتی برای اداره مناطق آزاد باشد ما پیشنهاد دادیم که استاندار در هیأت مدیره عضو باشد. بالاخره استاندار معضلات و مشکلات منطقه را میداند برای اینکه از این کاغذبازی و بوروکراسی واز اینطرف و آنطرف رفتن خلاصی پیدا بکند اگر خود استاندار در هیأت مدیره باشد این مشکل حل خواهد شد.

رسمی باشد.

از طرف دیگر ما گفتیم که هیأت مدیره از سه یا پنج نفر به انتخاب شورای عالی تشکیل میشود. فرض کنیم در سیستان و بلوچستان (الان سرپرستی هم ظاهراً با استاندار هست) می‌توانند آنجا استاندار را عضو بگذارند ما که جلوانها را نگرفتیم. ولی یک قانون دائمی که ما بنویسیم هر چه استاندار هر جا هست حتماً باید در هیأت مدیره هر کدام از این شرکتها باشد ما دست و پای استاندارها را بستیم و یک کاری است که اصلاً به کارشان نمی‌خورد و آن وظائفی که استاندار دارد یکی هماهنگی و نظارتی که توضیح دادم، یکی تجهیز و مشارکت است. که باز استاندار می‌تواند اینها را دعوت بکند مشارکت اینها را جلب کند یا مشارکت سازمانهای مختلف را در استان بوجود بیاورد. می‌بینیم که اینجا لزومی ندارد و ما با این پیشنهاد مخالف هستیم.

نایب رئیس - متشکر، دولت:

مرتضی الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - دولت با این پیشنهاد مخالف است. علتش این است که شما دارید هیأت مدیره برای منطقه آزاد می‌گذارید. هیأت مدیره به هر حال یک سری کارهای اجرایی مشخصی دارد. ممکن بود می‌آمدید هیأت اسنآ می‌گذاشتید. یعنی افرادی بودند در سطح بالا که فقط نظارت می‌کردند در فعالیتها می‌گذاشتید. یعنی افرادی بودند که بعد تصمیم‌گیری کلی می‌کردند. در آنجا ایرادی نداشت که آنرا شما به یک فرم دیگری حل کردید و آن عبارت است از شورای عالی مناطق آزاد که نه تنها استانداری بلکه شما آمدید وزیر کشور را که در رأس استانداران است گذاشتید می‌ماند هیأت مدیره که این هیأت مدیره یا باید کار اجرایی بکند یا تشریفاتی باشد. اگر تشریفاتی باشد که دیگر هیأت مدیره نیست. یعنی این لایحه‌ای که الان تنظیم شده و در صحن مجلس هست، وضعیت را به این ترتیب دیده است که سه الی پنج نفر مناطق آزاد را مدیریت بکنند. وقتی که بخواهد مدیریت بکند لازم است که این افراد موظف باشند و در آنجا وقت بگذارند. ممکن است این هیأت مدیره در هفته دوسه تا جلسه لازم باشد تشکیل بدهد. آیا استاندار توان و فرصت این کار را دارد که مرتب در جلسات هیأت مدیره شرکت بکند؟ اگر بگوئید که نه وقت ندارد یک سری می‌زند، خوب این موجب این میشود که بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها در آنجا کند میشود. این مانند یک ارايه یا کالسه‌ای می‌ماند که این چرخهای ارايه سه تا چرخهایش فرض کنید یک اندازه، یک دانه چرخش خیلی کمتر است با سرعت کمتری می‌تواند بگردد و جلو برود. یعنی ناهماهنگی بوجود می‌آید در پیش بردن این مجموعه‌ای که بایستی هماهنگ جلو برود. بنابراین یا بایستی استاندار بکلی از کارهای اصلی‌اش منتزع بشود و بیاید در اینجا وقت بگذارد، که طبیعتاً این خواسته نمایندگان نیست. و یا اینکه خیلی کمتر وقت بگذارد. آنوقت دیگر معنی نمی‌دهد که این عضو هیأت مدیره باشد. بنابراین بحث‌های مفصلی هم در کمیسیون مطرح شد بحث شد، نتیجه‌اش عبارت از این خواهد بود که هم استاندار را تضعیف خواهد کرد و وقتش را خواهد گرفت و هیچ ثمری هم نخواهد داشت، و هم شدیداً به ضرر منطقه آزاد تمام خواهد شد. یعنی تصمیم‌گیری را در آنجا بسیار کند خواهد کرد.

نایب رئیس - متشکر، حضار ۱۸۸ نفر، پیشنهاد را جهت رأی‌گیری قرائت کنید.

منشی - باین حساب آقای دکتر امین لوف فقط منظورشان تصویب تبصره (۱) هست که بنده قرائت می‌کنم: «استاندار منطقه مربوط در هیأت مدیره سازمان منطقه عضویت خواهد داشت»

نایب رئیس - موافقین با پیشنهاد قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی را مطرح بکنید.

منشی - آقای دکتر راه چمنی در ماده (۸) پیشنهاد یک تبصره الحاقی را کرده‌اند.

محمدرضا راه‌چمنی - مطرح نمی‌کنم.

منشی - آقایان اژه‌ای، کوهکن و ساداتیان پیشنهاد کرده‌اند که جمله اول ماده (۸) یعنی قسمت: «سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد.» حذف بشود.

سید جلال ساداتیان - بسم الله الرحمن الرحیم

در ماده (۸) می‌گوید که سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج

میشود، باعث تسهیل در انجام امور اجرایی خود مناطق آزاد میشود و عدم حضور استاندار در این هیأت مدیره تمام این امتیازات را از ما می‌گیرد که ضرورت دارد در بین این همه افرادی که هستند و می‌توانند بعضی‌ها هم نباشند، استانداری که بودنش این همه نفع را برای ما دارد ما حضورش را در هیأت مدیره مناطق آزاد داشته باشیم.

نایب رئیس - خیلی ممنون، کمیسیون:

اسماعیل داودی شمس (نایب رئیس کمیسیون خاص) -

بسم الله الرحمن الرحیم.

کمیسیون با این مخالف است، یک دفعه هم بحث شد دوباره این پیشنهاد جامع آمد جایگزین شد. الان این هیأت مدیره هم انعطاف‌پذیری دارد و هم جامعیت. سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد که بعداً می‌گوید این سه یا پنج نفر را شورای عالی منصوب می‌کند و من فکر می‌کنم که این بهترین شکل هست. اولاً این پیشنهاد دو قسمت داشت: یک قسمتش این بود که پنج نفر باشند. پس پنج نفر اینجا آمده است. ما باید توجه داشته باشیم که یک منطقه آزاد نیست. اینجا کده می‌گوئیم سازمان، منظور سازمانهاست. الان سه تا منطقه آزاد داریم بعدها ممکن است که تعداد زیادی باشند. حتی ممکن است در یک استان چند تا منطقه آزاد داشته باشد. یعنی ما الان جزیره قشم را آزاد اعلام کردیم ولی مسلماً بنادر و جزایر دیگر ممکن است که در استانهای دیگر آزاد بشوند.

دلایل متعددی است که ما نباید اینجا «استاندار» بگذاریم. اولاً اگر لازم باشد وزیر کشور در شورای عالی هست. کنترل‌های سطح بالا بکند مسائل سیاسی و امنیتی و نظایر آنها حتی وزیر اطلاعات هم می‌بینیم که هست، جایگاه قوه قضائیه را در این لایحه برایش دیده‌ایم.

اما ما باید ببینیم که استاندار اصلاً چه کسی است. استاندار نماینده عالی دولت است، مدیر و هماهنگ‌کننده کلیه امور استان هست. بنابراین در استان اگر یک یا چند منطقه آزاد باشد، استاندار می‌تواند اینها را هماهنگ بکند. در شورای عالی اداری در یک تبصره‌اش آمده که علاوه بر مدیران کل که ثابت هستند، سازمانهای جدید و مهمی که در استان بوجود آمدند یا می‌آیند اینها را استاندار در شورای عالی اداری دعوت میکند. بنابراین آنجا می‌توانند بیایند گزارش بدهند. خود ما در این شوراها اداری شرکت می‌کنیم. مثلاً سال گذشته دو یا سه بار... یک مدیر پروژه آمد در شورای اداری گزارش داد. استاندار خواسته بود که بیاید و هماهنگی ایجاد بکند. چون استاندار هماهنگ‌کننده کل است از هر کسی می‌تواند توضیح بخواهد. جناب آقای نوبخت فرمودند چطور اطلاع نداشته باشد؟ از هر کسی می‌تواند اطلاع بگیرد و آن کلمه «هماهنگی» مفهوم جامعی دارد. همینطور استاندار ناظر هم هست می‌تواند نظارت‌های مختلف را بکند. ما می‌بینیم که استاندار بیکار نیست، استاندار رئیس ده‌ها شورا و کمیته است. بعضی از این شوراها را من اسم می‌آورم علاوه بر آن شورای اداری، در بخش اقتصادی استاندار رئیس کمیته برنامه ریزی است، در بخش اجتماعی و فرهنگی استاندار رئیس کمیسیون اجتماعی هست یا حتی کمیسیونهای فرعی‌اش، کمیسیون بانوان، کمیسیون ورزش و انواع شوراها و کمیسیونها که استاندار رئیس آن است یا در استانداری تشکیل میشود. حتی اگر بیرون هم تشکیل بشود استاندار می‌تواند برود. این است که استاندارها نمی‌رسند در اینجاها شرکت کنند حالا ما بگوئیم بیاید بشود عضو هیأت مدیره یک شرکت. حالا ما استاندار را تعریف کردیم هیأت مدیره را تعریف بکنیم. هیأت مدیره شرکت طبق قانون تجارت و طبق این قانون مسؤول و جوابگو است. چه بسا که ما باید هر روز آن هیأت مدیره را بکشیم بیاوریم تهران جواب بدهیم. این دبیرخانه بخواهد وزارتخانه‌های مختلف بخواهند، مجلس بخواهد، جاهای دیگر، سازمانهای نظارت‌کننده و سازمانهای برنامه ریزی کننده. مگر استاندار می‌تواند در اینجاها شرکت کند؟ استاندار اصلاً کارش این نیست.

از آن طرف هم استاندار نماینده عالی دولت در مسائل سیاسی، برنامه ریزی و هماهنگی است نه در مسائل تجاری. جناب آقای نوبخت فرمودند که ما رفیق چند کشور را دیدیم مطالعه کردیم. یک کشور پیدا کنید که آنجا حکومتش حاکمش یا استاندارش (چون استاندار در حقیقت در منطقه، رئیس جمهور استان است، حاکم استان است) رئیس منطقه آزاد باشد یا در آنجا عضو

یکی اینکه سه تا پنج نفرند یکی آن کلمه اداره خواهد شد می گوید که توسط یک هیأت اداره خواهد شد اگر ما اینرا بر داریم میتوانند تفسیر بکنند توسط یک نفر تا هر چند نفر و بحث هائی که در کمیسیون شد گفتند که چون اینجا بالاخره هر سازمانی مثل یک شرکتی است که یک هیأت مدیره محدود و معدودی داشته باشد سه تا پنج نفر نه فردی باشد و نه اینکه همینطوری آزاد باشد که هر تعدادی رابه عنوان هیأت مدیره مشخص بکنند بنابراین ما با این مخالفیم یعنی نظر کمیسیون این بود که ممکن است فردی باشد حالا اگر فردی باشد اختیارات همه دست یک نفر است یک مزایائی میتواند داشته باشد ولی در هر صورت اگر اینرا برداریم میتواند دیگر هیأت مدیره هم نباشد یک نفر باشد بنابراین کمیسیون مخالف است.

نایب رئیس - دولت:

الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - نمایندگان محترم به ماده (۷) دولت که در همین زمینه هست توجه بفرمایند.

رئیس سازمان که مدیریت عامل آنرا نیز به عهده دارد بموجب حکم ریاست جمهوری منصوب میشود و بالاترین مقام اجرایی در زمینه های اقتصادی زیر بنائی منطقه می باشد آنچه که در لایحه دولت آمده روش هیأت مدیره ای را در مناطق آزاد نپذیرفته استدلال دولت هم در این زمینه این هست که در مناطق آزاد به دلیل اینکه بایستی تصمیم گیریها با سرعت بیشتر و با برش و قاطعیت بیشتری انجام بشود، به صورت شورائی در آنجا به مصلحت نیست که اداره بشود به همین جهت هیأت مدیره در پیشنهاد دولت نبوده و در کمیسیون خاص اضافه شده با توجه به پیشنهادی که برادران مطرح کردند مقداری از نظر دولت را تأمین می کند چون جمله اول این میشود «سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد» بعد عبارات دیگر هیأت مدیره را به یک فرم دیگر آوردند بنابراین چون حذف این جمله در جهت تأمین نظر دولت و لایحه دولت هست ما پیشنهاد می کنیم و می خواهیم از نمایندگان که به این حذف رأی بدهند.

نایب رئیس - متشکر، تعداد ۱۹۳ نفر، پیشنهاد را جهت رأی گیری بخوانید.

منشی - پیشنهاد آقایان در ماده (۸) به این مضمون حذف جمله اول ماده (۸) است «سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد».

نایب رئیس - موافقین با این پیشنهاد حذف قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - در ماده (۸) دیگر پیشنهاد مکتوب نداریم.

نایب رئیس - پس ماده را برای رأی قرائت بفرمائید.

(به شرح زیر خوانده شد)

ماده (۸) - سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد.

اعضاء هیأت مدیره توسط شورای عالی انتخاب خواهند شد. مدیر عامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده خواهد داشت بموجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضاء هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه های اقتصادی و زیربنائی منطقه می باشد.

انتخاب مدیر عامل و اعضاء هیأت مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است. عزل مدیر عامل و اعضاء هیأت مدیره با همان مراجع انتخاب کننده می باشد.

شورای عالی مسؤولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

نایب رئیس - حضار ۱۹۳ نفر، موافقین ماده (۸) قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده (۹) اگر پیشنهاد دارد بفرمائید.

منشی - آقای نوروزی پیشنهاد کرده اند ماده (۹) کلاً حذف شود

عبدالله نوروزی - بسم الله الرحمن الرحيم

این ماده (۹) که در مصوبه کمیسیون، ماده (۱۰) هست نوشته «سازمان

هر منطقه مجاز است با تصویب شورای عالی...

نایب رئیس - این ماده (۱۰) است.

عبدالله نوروزی - نه ماده (۱۰) مصوبه کمیسیون است و در لایحه

پیشنهادی دولت ماده (۹) بوده.

نفر اداره خواهد شد.
در ماده (۷) تصویب شده که مقررات سازمان تابع این قانون و اساسنامه های مربوطه اداره خواهد شد در این لایحه موارد پیش بینی نشده و اساسنامه تابع قانون تجارت خواهد بود. قانون تجارت نحوه تعیین هیأت مدیره را توضیح داده و مشخص است چه دلیلی دارد که ما اینجا بیائیم سه یا پنج نفر را ذکر کنیم اصولاً لزومی ندارد که این تأکید را ما در اینجا داشته باشیم اگر در یک جائی هم لازم بود که هفت نفر کمتر یا بیشتر رابه عنوان هیأت مدیره بگذارند اجازه بدهید این را همان شورای عالی انتخاب بکند و تابع همان قانون تجارت باشد به این لحاظ جمله اول ماده (۸) را پیشنهاد حذف داریم و خواهش میکنم رأی مثبت بدهید متشکر.

منشی - مخالف، آقای دری:

قربانعلی دری نجف آبادی - بسم الله الرحمن الرحيم.

هیأت مدیره مسؤولیت اداره این مراکز را دارد و اگر بنا باشد تعداد هیأت مدیره با توجه به اینکه باید شورای عالی هم تصویب بکند و مراحل قانونی را طی کند تعدادشان بیش از پنج نفر باشد قطعاً به مصلحت این مناطق نیست یعنی اگر بنا باشد هفت نفر، نه نفر هرچه آزاد باشد و اینها کار اداری را در این مناطق انجام بدهند بنظر نمی آید که از موفقیت لازم برخوردار باشند همین سه نفر تا پنج نفر به عنوان کادر اداری و هیأت مدیره و هیأت عامل در هر منطقه ای بنظر بنفع و به مصلحت است بنابراین حذف کردن تعداد با این کیفیت و واگذار کردن اختیار به قانون تجارت معلوم نیست مصلحت باشد البته گرچه ممکن است بگوئیم جزو اختیارات شورای عالی باز هست ولی تصریح قانونی خودش یک نقطه قوتی است در مسأله نه نقطه ضعفی باشد ما داریم تصریح قانونی می کنیم فرم قانونی اش را مشخص میکنیم یک کاری که مجلس میتواند ببرد و تعیین تکلیف قطعی و نهائی بکند و از همین جا وظیفه مشخص باشد چرا واگذار کنیم تازه به شورای عالی دوباره آنها بحث کنند حالا پنج نفر باشد هفت نفر باشد حالا کمتر یا زیادتر باشد چیزی که الان مجلس میتواند حالا به یک نقطه ای هم رسیده کمیسیون مربوطش هم به نقطه ای رسیده تصویب هم کرده الان حذف کنیم دوباره به ابهام یابه تصمیم مجددی توسط شورای عالی و امثال ذلک واگذار کنیم این نوعاً نقض غرض است برای اینکه قانون بهتر و سریعتر انجام بگیرد الان اینجا تعیین تکلیف شده ما اینرا دوباره مبهم نکنیم واگذار کنیم به یک مرجع جدیدی که آن مرجع جدید دوباره بشینند بحث کنند و دوباره از نو مجدداً تصمیم گیری کنند بنابراین همین که مصوبه کمیسیون است بنظرمان مصلحت است.

منشی (با عنتر) - آقای نیک نام، موافق:

نیک نام - بسم الله الرحمن الرحيم.

در ارتباط با پیشنهادی که برادران جناب آقای ساداتیان دادند مطلبی را ایشان فرمودند من قسمت دیگری از این پیشنهاد را عرض میکنم همینطور که در ماده (۷) آمده قطعاً در چار چوب قانون تجارت هیأت مدیره جزء لاینفک این سازمان خواهد بود و انتخاب خواهد شد و شورای عالی که به عنوان مجمع در این اساسنامه نقش ایفاء می کند این انتخاب را خواهد کرد من از یک زاویه دیگر این توجه را میدهم به اینکه در اینجا سازمان گفته که توسط هیأت مدیره اداره میشود میدانید هیأت مدیره دو نوع است یک نوع هیأت مدیره موظف یک نوع هیأت مدیره غیر موظف، اگر هیأت مدیره موظف مطرح باشد در حقیقت اداره اسوارین سازمان به صورت هیأت عامل درمی آید و مسائلی هست که قطعاً دچار مشکل میکنند و یک حرکت شورائی است که قبلاً هم مقامات ذیربط با این حرکت های اداره شورائی مخالفت کردند، ما اگر اینجا این مطلب رابه عنوان هیأت مدیره بیاوریم ممکن است این برداشت هیأت مدیره موظف باشد و مشکل ایجاد کند ولی اگر بیاوریم و در چار چوب اساسنامه عنایت داشته باشیم در اساسنامه قطعاً قید خواهند کرد و مسأله موظف و غیر موظف را مطرح خواهند کرد و تکلیف این سازمان مشخص تر خواهد شد و از این ابهامی که الان هست در خواهد آمد.

نایب رئیس - کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - با این پیشنهاد ما بشدت مخالفیم به خاطر یک نکته بسیار حساس، عنایت بفرمائید این جمله دو تا پیام دارد: یکی سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد.

قوانین و مقررات اگر تابع قوانین و مقررات عمومی کشور باشند با ساختار مناطق آزاد و این موادی که تا اینجا تصویب شده تضاد دارد و اگر بنا بشود که تابع مقررات مناطق آزاد و این قانون باشد همانی است که در اینجا آمده و اگر این هم نباشد بنا بشود یک کسی را آنجا بگذارند نه موافقتی با مدیر مسئول باشد نه هماهنگی با آن باشد همینجور یک مسئولی را بگذارند دوتا، سه تا، پنج تا، دوتا هر کسی هم برای خودش حرفی بزند آیا امکان فعالیت به معنای اعم اقتصادی و یا فعالیت فرهنگی خواهد بود؟ نه ما دیگر در کشور تجربه کردیم و در همه دنیا هم این است که وقتی یک مسئولی می آید مستقل خودش است تابع نظریات آن مسئول نیست برای خودش تصمیم می گیرد و مصیبت بزرگتر اینکه اگر هم دیگر سلیقه ای بنا بشود عمل بشود مدیر منطقه آزاد برای خودش سلیقه ای عمل بکند و آن مسئولی هم که منصوب شده سلیقه ای تنها نتیجه ای که خواهد بخشید تضاد درگیری و ایجاد نابسامانی و نرسیدن به سامان بنابراین این ماده یکی از مواد بسیار زیباست بخصوص که در این ماده تصریح شده که قوه قضائیه به صورت مستقل و رأساً آنجا مسئول، قاضی، دادیار، دادستان منصوب بکند و تشکیلات قضائی مستقل مجزا و جدای از منطقه آزاد داشته باشد اگر در هیأت دولت به این نتیجه رسیدند که حتی قاضی هم دادیار هم دادستان هم تشکیلات قضائی هم زیر نظر منطقه آزاد باشد چه خواهد شد و مدیر مسئول منطقه آزاد قوه قضائیه را هم که طبق قانون اساسی طبق قانون شرع، طبق حکم عقل، طبق همه عرف جهان باید مستقل باشد آنجا هم دولت به این نتیجه رسید که کل تشکیلات قضائی باید با موافقت و هماهنگی هیأت مدیره منطقه آزاد باشد شما استقلال قضائی را از دست خواهید داد و بعد به نتیجه معکوس خواهید رسید. بنابراین بنده با پیشنهاد حذف مخالفم.

نایب رئیس - موافق ندارد، کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است اولاً این نگرانی که جناب آقای دکتر کامران دارند که به اصل حاکمیت ملی لطمه می خورد و قوانین و مقررات کشور اجرا نمیشود اینطوری نیست در هر صورت این مناطق آزاد جزئی از قلمرو کشور جمهوری اسلامی هستند و هیچ جای این قانون و قانون دیگری اینرا نقض نکرده و مسئولین اجرایی و قضائی چه آنهایی که در تهران هستند چه آنهایی که در استان وظایف خودشان را انجام میدهند منتها برای اینکه منطقه آزاد بتواند سریعتر کارش را انجام بدهد ما آیدیم رابطه این مسئولین را با آن مسئول منطقه آزاد مشخص کردیم گفتیم به دو طریق:

۱ - طی حکمی اختیارات به آن رئیس منطقه تفویض بشود.

۲ - با موافقت رئیس منطقه به فرد واجد شرائط حکم صادر بشود.

یعنی مثلاً استاندار یا وزیر کسی را حکم میدهد که برود آنجا کار بکند در جاهائی هم که مقتضی دانست به رئیس منطقه تفویض می کند هروقت هم بخواهد میتواند بگیرد. بنابراین هیچ نگرانی از این نظر ندارد ولی لازم است که این تفویض ها بشود مثلاً ما خودمان تجربه کردیم و هم در کشورهای دیگر در منطقه آزاد تجربه شده مثلاً در جزیره کیش برای عبور و مرور توقف ماشین ها و اینها یک انتظاراتی می خواهند ما گفتیم اینجا میتواند مسئول راهنمایی و رانندگی کشور یا استان یا آن منطقه را به رئیس آنجا تفویض بکند و آدم هم به آن معرفی کند یا اصلاً میتواند به یک آدمی حکم بدهد برود آنجا زیر نظر او با هماهنگی او کار بکند این است که اگر قضیه اینرا مشخص نکنیم بعداً ممکن است که مواردی باعث اختلاف بشود یا مثلاً در کار مدرسه سازی یا خیابان سازی چیزهائی ممکن است استناداری آنجا نظراتی داشته باشد یا تفویض می کند یا کسی را میفرستد این کاملاً روشن است و این ماده مهمی است اگر اینرا برداریم آنوقت هر کسی ممکن است هر تفسیری بکند و همانطور که تا حالا تجربه کرده ایم اختلافاتی پیش بیاید. بنابراین ما مخالف این پیشنهاد حذف هستیم.

نایب رئیس - دولت:

الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - دولت هم به شدت با حذف این ماده مخالف است. اصلاً در این لایحه سه چهارتا ماده رکن این لایحه هست هر کدامش که حذف بشود اجرای آن مشکل میشود فی الواقع میشود گفت که پایه ها و ستون اساسی این مناطق آزاد، بایستی قوی بشوند، قانونمند بشوند و طبق آن عمل بکنند. یکی از مواردش همین ماده است به هر حال با توجه به اینکه سرمایه گذاریهای داخلی و خارجی در مناطق آزاد

نایب رئیس - الان ماده (۹) گزارش کمیسیون مطرح است.

عبدالله نوروزی - خیر من ماده (۹) کمیسیون را پیشنهاد نکردم.

نایب رئیس - خیلی خوب پس پیشنهادتان در موقع خودش مطرح میشود.

منشی - آقای موحدی ساوجی در ماده (۹) پیشنهاد فرموده اند: دستگاههای ... (موحدی ساوجی - تأمین شده) نظر ایشان تأمین شده.

آقای دکتر کامران در ماده (۹) پیشنهاد کرده اند این ماده (۹) کلاً حذف و تبصره آن به صورت ماده (۹) به طور مستقل آورده شود.

دکتر حسن کامران - بسم الله الرحمن الرحيم

در ماده (۹) در رابطه با مناطق آزاد کلاً صحبت هایمان ضد و نقیض بوده در یکجا وقتی پای یک سری مباحث قوانین داخلی پیش می آید می گوئیم این منطقه آزاد هست و اصولاً طبیعت مناطق آزاد اینرا اقتضاء می کند وقتی که در همین ماده (۹) می گوئیم که ارگانهای اجرایی کشور اینطور عمل می کنند یعنی می گوئیم که رئیس منطقه همه کاره میشود یا رئیس منطقه می آید خودش حکم میدهد یعنی یک کار سیاسی انجام میدهد این یک کار اقتصادی نیست اگر که ما به یک منطقه آزادمان می آئیم در واقع اختیار میدهم از یک طرف می گوئیم که وصل به حاکمیت ملی است از طرف دیگر می گوئیم که قوانین مربوط به خودش دارد. لزومی ندارد که اینجا بیائیم اختیارات تام را به رئیس منطقه آزاد و ارگانهای اجرایی کشور در ارتباط با اقتدارشان بدهیم که عمل نکنند حالا چرا عمل نمی کنند به دلیل اینکه ما در قانون آوردیم که: «اعمال حاکمیت به دو طریق ذیل است» آقایان و خانمها لطفاً ماده (۹) را مطالعه بفرمایند دو روش را برای حاکمیت دولت معلوم کرده مگر ما دوتا دولت داریم فرض بفرمایند در استان هرمزگان ما استاندار داریم رئیس منطقه آزاد هم داریم آیا ما لازم است که آنجا دوتا استاندار داشته باشیم یعنی استانداری که در تقسیمات کشوری معنا و مفهوم خاص خودش را دارد، اختیارات خاص خودش را دارد و متولی استان است و نماینده دولت است ما او را در رابطه با مسائل جاری خودش و مأموریت خودش محروم بکنیم و تمام اختیار را در این قانون به رئیس منطقه آزاد بدهیم این نه بنفع کشور است و نه بنفع امنیت ملی است این یک کار سیاسی است و کار اقتصادی هم نیست به همین دلیل بنده پیشنهاد حذف این ماده را داده ام.

منشی - آقای عباسی، اولین مخالف:

عباس عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم

البته موقعی که پیشنهاد جناب آقای دکتر کامران قرائت شد دو فسرار داشت و در صحبتشان به عنوان یک بخش صحبت فرمودند حالا من به آن بخش دیگر پیشنهاد کاری ندارم در خود لایحه تقدیمی دولت به مجلس هم عین همین ماده آمده که ارگانهای اجرایی به یکی از دو طریق منصوب میشوند عین همین ماده در لایحه دولت بوده در لایحه ای که در شور اول در کمیسیون خاص بوده هست و در شور دوم هم هست یعنی این ماده با اصل ماده و لایحه تقدیمی دولت هیچ تفاوتی نکرده بنابراین از پیشنهادات کمیسیون و یا اعضای محترم مجلس و نمایندگان نیست پیشنهاد خود دولت است علتش هم این است که بالاخره باید تکلیف اداره مناطق آزاد از نظر عزل و نصب و مسؤولیتها روشن بشود اگر بنا باشد همینطور که ایشان فرمودند در منطقه آزاد مدیر منطقه آزاد و یا هیأت مدیره تصمیم بگیرند و شهردار که از ناحیه دیگری آمده و از طریق دیگری منصوب شده تصمیم بگیرند و شهردار که از ناحیه دیگری آمده و از طریق دیگری منصوب شده باید تابع قانون و مقررات کل کشور باشد و مدیر صنعت هم باید تابع مقررات کل کشور باشد و از نظر صدور موافقتنامه اصولی باید تابع ضوابط کل کشور باشد چون منصوب مستقیم از وزارتخانه است و نمیتواند منصوب مستقیم تابع مقررات خودش نباشد و این پیشنهاد نه تنها مشکلی را حل نمی کند بلکه مشکلی ایجاد میکند به یکی از دو طریق یا اینکه دولت باز مجبور میشود بنشیند فکر بکند زمان ببرد که به چه شکلی اینرا حل بکند دیگر بگویم خواهد بود مدتی زمان می گذرد تا دولت به این نتیجه برسد که به چه شکلی حل بکند و اگر نتیجه این شد احیاناً که نخواهد شد البته که مسؤولان دستگاه اجرایی مناطق آزاد از طریق وزارتخانه های مربوطه هم منصوب بشوند وزارت آموزش و پرورش و یا وزارت فرهنگ و آموزش عالی و یا وزارت ارشاد و یا هر وزارتخانه دیگری بعد اینها می خواهند چکار کنند از نظر

هیأت وزیران و حتی مجلس بی چون و چرا مطیع او باشند ما باید هم اختیار بدیم هم امکان کنترل باشد و هم عزل و نصب مسؤول در یک منطقه آزاد، که نظارت دقیق در اختیار خود شورای عالی نظارت است اگر صلاح دید کل اختیارات را به مدیر منطقه واگذار می کند خودش مسؤول است اگر هم صلاح دید خودش نظارت می کند یا مدیر مسؤول، مسؤولی را پیشنهاد می دهد و شورای عالی تصویب می کند یا شورای عالی پیشنهاد می دهد و آن همان خواهد شد.

نه اینکه ما شورای عالی را ملزم بکنیم به یک طریق و یک تصمیم و یک سیاست و آن اینکه اختیارات خودش را به او واگذار کند. اگر این بند حذف بشود بند قبلی هم باید اصلاح بشود و بند قبلی به این صورت در بیاید که «شورای عالی نظارت مکلف به تفویض اختیارات خود به مدیر منطقه است» یعنی باید به این صورت در بیاید وگرنه بند «الف» اگر به صورت فعلی باشد و بند «ب» حذف بشود اصلاً مفهوم قانونی خودش را از دست خواهد داد و هیچ الزام قانونی و هیچ اهرمی برای عمل به آن بند وجود ندارد برای اینکه در بند «الف» هم پیش بینی اختیار شده یا تفویض اختیار می نماید یا با موافقت و مثلاً هماهنگی مسؤولی را منصوب می کنند. بنابراین این بند اگر حذف شود بند قبلی را هم از خاصیت خواهد انداخت از طرفی و چون اصلاح بند «الف» هم امکان ندارد اینکه ما نمی خواهیم فعال مایشاء باشد هر کس می خواهد باشد رئیس جمهوری که انتخاب می کنیم ضوابط دارد، قانون دارد، شرایط دارد، مراسم تحلیف دارد باید از مقام معظم رهبری حکم تنفیذ بگیرد دیگر ما مدیر مسؤول یک منطقه آزاد که از نظر بسیاری از قوانین در آنجا مشمول قوانین عادی نیست و مشمول سایر مقررات کشور نیست ما به این صورت نباید مطلق العنان بگذاریم بنابراین من مخالف این پیشنهاد حذف هستم. والسلام.

منشی - موافق، آقای اکرمی :

سید رضا اکرمی - بسم الله الرحمن الرحيم

من از قسمت آخر مخالفت آقای عباسی را پاسخ می دهم آقای عباسی! اگر رئیس منطقه موافقت نکرد بالاخره باز اهرم خود رئیس منطقه است و ما باید به این اهرم توجه کنیم.

نکته دوم اینکه بالاخره ارگانهای اجرایی یا باید بروند هر کدانشان آنجا یک تشکیلات جدیدی بوجود بیاورند و یا اینکه طبق یک روال صحیحی اختیارات را به یک مسؤولی واگذار کنند و بگویند شما بعنوان نماینده ما اینجا انجام وظیفه کنید. در این قسمت دوم بنا را ما روی چه چیز گذاشته ایم؟ آیاسی گوئیم که رئیس منطقه فعال مایشاء است؟ خیر، شما دارید قانون تصویب می کنید! او در محدوده قانون فعال است نه فعال مایشاء ما واقعاً گاهی اینجوری برخورد می کنیم می گوئیم آقا یک مسؤولی را اختیارات تام می دهیم چه وقت ما اینچنین اختیارات تامی را به کسی داده ایم ما طبق قانونی که اینجا داریم تصویب می کنیم به سازمان به هیأت مدیره، به خود رئیس منطقه اختیارات می دهیم. و براساس آنچه که داریم تصویب می کنیم او باید پاسخگو باشد. به همین دلیل است که ما می گوئیم اساسنامه در هیأت وزیران تصویب شود به همین دلیل است که می گوئیم هیأت مدیره دارد به همین دلیل است که می گوئیم هیأت مدیره باید مسؤول منطقه را معرفی کند بنابراین فعال مایشائی برای رئیس منطقه مطرح نیست ما اگر بنا را بر این بگذاریم که بالاخره بگذاریم کار شروع بشود آن کسی که مسؤولیت منطقه را می پذیرد در محدوده قانون وارد کار بشود کمتر با مشکل مواجه می شویم که گاهی می آیم این طرف و آن طرف به قول خودتان «افراط و تفریط» مثل اینکه می خواهیم مملکت را به کسی واگذار بکنیم که این همه داریم احتیاط و وسوسه به خرج می دهیم بگذارید برادران و خواهران این کار زودتر شروع بشود و از این حالت غیرقانونی یا قانون نیمه بیرون بیاید حالت قانونمندی پیدا بکند تا ببینیم نتیجه آن چگونه خواهد بود لذا من با حذف این بند، موافقم.

نایب رئیس - کمیسیون:

سید اسماعیل داودی شمسی (نایب رئیس کمیسیون خاص) - معنی این پیشنهاد و حذف این بند این است که همه اختیارات به رئیس منطقه واگذار بشود و از طرفی دیگر ما اجبار نکرده ایم که همه دستگاههای اجرایی نمایندهای در آنجا بفرستند، گفتیم هر جا که مقتضی بود، لازم بود اختیارات را به رئیس منطقه تفویض می کنند هر جا که بنا به دلائلی رئیس منطقه نمی تواند یا موارد خاصی است آنجا را نماینده دیگری می فرستند اگر این را حذف کنیم اولاً حجم

صورت می گیرد احتیاج به این هست که این سرمایه گذاریها با یک مسؤول مشخصی که رئیس منطقه است و رئیس سازمان اداره کننده است مواجه باشند که در ماده قبل تصویب کردید حالا اگر در کنار آن دوائر دولتی و دستگاههای دولتی بدون هماهنگی با آن فردی که اداره کننده آنجاست کار خودشان را انجام بدهند مثلاً فرض بفرمائید وزارت معادن و فلزات آنجا نمایندهای داشته باشد یا اداره کلی باشد یا فرض کنید آموزش و پرورش، رئیس مسؤولی داشته باشد و نظیر اینها که این مسؤولین در آنجا بخواهند موافقت اصولی بدهند بر مبنای ضوابط و چارچوبی که اصلاً خودشان فکر می کنند و در چارچوب وزارتخانه هست در آنجا باید این هماهنگیها وجود داشته باشد و اگر وجود نداشته یقیناً نابسامانی شدیدی بوجود خواهد آمد، کشمکشهای متعددی را شما بین مسؤول دستگاه اجرایی دولت خواهید دید که در آنجا دارد کاری کند و رئیس منطقه اداره کننده و سازمان اداره کننده آنجا که این هرگز به مصلحت کشور نیست روالی هم که اینجا پیشنهاد شده روال منطقی است. وزارتخانه ذیربط و دستگاه اجرایی ذیربط مسؤولی را در آنجا با هماهنگی رئیس منطقه بگمارد یا این کار را بکند یا اگر در آنجا دفتر و دستک و نمایندگی ندارد، به رئیس منطقه تفویض اختیار کند. بنابراین با این چیزی که الان در این ماده هست هم هماهنگی با دستگاه اجرایی و وزارتخانه حفظ شده و هم از آن تعارض و اختلافاتی که ممکن است در این منطقه پیش بیاید جلوگیری شده. بنابراین ما با حذف این ماده به شدت مخالفیم.

نایب رئیس - تعداد ۱۸۹ نفر، پیشنهاد را مشخص بفرمائید.

منشی - آقای دکتر کامران در ماده (ق) پیشنهاد کرده اند این ماده کلاً حذف و تبصره آن به صورت ماده (ق) به طور مستقل در آورده شود.

نایب رئیس - پس در حقیقت ماده را منهای تبصره اش، پیشنهاد حذف داده اند. نمایندگان موافق قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

منشی - در ماده (ق) دیگر پیشنهاد نداریم.

زارعی قناتی - پیشنهاد حذف دارم.

نایب رئیس - بفرمائید.

لطف الله زارعی قناتی - بسم الله الرحمن الرحيم

به همان دلالی که الان مسؤول محترم کمیسیون و نماینده دولت صحبت می کردند پیشنهاد می کنم که بند «ب» حذف بشود و اختیارات را به هر طریقی که باید باشد به رئیس منطقه بدهند چون که آنجا یک منطقه ویژه است و به صورت ویژه اداره میشود آنجا سرمایه گذاریهای خاصی میشود طرحهای خاصی باید اجرا بشود به طریق خاصی باید اداره بشود و اگر بنا شد که کسان دیگری در آنجا باز بخواهند اظهار نظر بکنند و در چگونگی اداره منطقه دخیل باشند باز همانجور که عنوان کردند تشتت بوجود می آید اختلاف نظر و اختلاف سلیقه بوجود می آید و باعث میشود مشکلاتی که به آن اشاره شد بروز بکند همان مسائلی که در مورد حذف این ماده مطرح بود در مورد وجود بند «ب» هم مطرح هست بنابراین برای اینکه رئیس منطقه بتواند با یک سلیقه واحد کار خودش را انجام بدهد و رئیس منطقه هم آدم غریبی و آدم ناآشنائی برای دستگاه دولتی نیست رئیس منطقه به طریقی انتخاب میشود که از صافیهای مختلف می گذرد و بالاترین مقامهای اجرایی مملکت از جمله رئیس جمهور در این انتخاب دخیلند طبعاً کسی را انتخاب می کنند که هم سیاستهای دولت را بصورت عام آنجا پیاده بکند و هم اینکه سیاستهای دولت را در رابطه با منطقه آزاد تجاری صنعتی آنجا اجرا بکند بنابراین بهترین شخصی که میتواند مجموع سیاستها را هماهنگ بکند و بهترین روش را در جهت اداره منطقه اتخاذ بکند رئیس منطقه آزاد است برای اینکه مشکل پیش نیاید پیشنهاد می کنم بند «ب» حذف بشود والسلام.

منشی - آقای عباسی، مخالف :

عباس عباسی - بسم الله الرحمن الرحيم

یک مثل مشهور میگویند : «نه به آن شوری شور نه به این بی نمکی».

نه اینکه ما اصلاً هر اختیاری که ممکن است داشته باشد مسؤول منطقه از او بگیریم نه اینکه یک فعال مایشاء باشد باید بین این و آن «و کذلک جعلناکم امة وسطاً لتکونوا شهداء علی الناس...» باشد یعنی اعتدال همیشه مدوح بوده اگر این بند حذف بشود شورایعالی نظارت هیچ راه دیگری ندارد جز اینکه مطیع بی چون و چرای مسؤول منطقه باشد یعنی رئیس جمهور و وزراء و

کم درآمد» این پنجمین دستور امروز ما هست. پیشنهاد این است که این تغییر کند و بیاید طبعاً در جلسه بعد بلافاصله این دستور مطرح خواهد شد. بحث هم نیست، مخالف و موافقی هم صحبت نمیکنند. ما رأی میگیریم در صورت موافقت مجلس محترم در دستور جلسه بعد، جلوتر قرار خواهد گرفت یک ماده هم بیشتر نیست، طول هم ندارد برای خاطر اینکه میگویند این لایحه‌ای که مورد بحث است، چون مواد زیادی دارد از این جهت ممکن است که به این نرسیم... آستانه - این را که میخواهید تغییر بدهید در دستور است.

نایب رئیس - جناب آقای آستانه ما هم میدانیم در دستور هست ولی تقاضا کرده‌اند که از نظر ردیف این جلو بیاید.

آستانه - خیلی هم طول بکشد به سه‌شنبه میافتد. نایب رئیس - خیر، ایشان میگویند ممکن است این لایحه‌ای که مربوط به مناطق آزاد تجاری است چون ماده زیاد دارد طول بکشد و ما نرسیم. در هر حال این حق قانونی نمایندگان محترم هست که میتوانند با ۱۰ امضاء این تقاضا را بکنند حالا ما رأی میگیریم. نمایندگان محترمی که با این تغییر دستور موافقت، قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

۹ - قرائت نامه نمایندگان محترم بمناسبت انتخاب مجدد جناب آقای هاشمی رفسنجانی به ریاست جمهوری اسلامی ایران

نایب رئیس - نامه‌ای که از طرف نمایندگان محترم رسیده است قرائت بفرمائید.

منشی (رحیمی) - بسم الله الرحمن الرحیم
جناب حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی (ایده الله تعالی) ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران.

ما نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتخاب شایسته شما را برای تصدی مجدد مسؤولیت خطیر ریاست جمهوری کشور اسلامی ایران به محضر رهبر معظم انقلاب، ملت ایران و جنابعالی صمیمانه تبریک عرض می‌کنیم این انتخاب از یک سو نشان دهنده رشد سیاسی است قهرمان ایران است که به خوبی سرداران صدیق انقلاب و اسلام را می‌شناسند و از سوی دیگر مبین قدردانی ملت از مساعی بی‌دریغ جنابعالی است که با رأی خود ثابت کردند در شرایط سخت نیز پشتیبان مسؤول اجرائی کشور هستند تا مبارزه برای کسب استقلال اقتصادی را به‌طور شایسته به ثمر رسانند. امید است جنابعالی با کابینه‌ای مقتدرتر و متعهدتر در پیشبرد اهداف فرهنگی، اقتصادی و سیاسی نظام تأمین عدالت اجتماعی و حمایت از محرومان و ارزشهای اسلامی انقلابی بیش از پیش موفق باشید. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۱۰ - اعلام وصول ۳ فقره طرح و لایحه و سؤال

نایب رئیس - وصولی‌ها را لطفاً اعلام بفرمائید.
منشی - ۱ - وصول طرح اصلاح قانون شهرداریها که به امضاء بیش از پانزده نفر از نمایندگان محترم رسیده است. اعلام می‌گردد.

۲ - وصول لایحه استفساریه در خصوص بخش کشاورزی مذکور در قسمت اخیر ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور اعلام می‌گردد.

۳ - سؤال جناب آقای رضا عبداللهی نماینده محترم ماه‌نشان از وزیر محترم نفت در مورد مصرف سرانه فرآورده‌های نفت و گاز، مقدار پرداخت سوئید به مصرف کنندگان اقدامات مربوط به بهینه کردن فرآورده‌های نفتی متوسط سرانه مصرف کشورهای در حال توسعه. وصول آن را اعلام می‌کنیم.

۱۱ - قرائت اسامی دیرآمدگان و غائبین بدون اجازه

نایب رئیس - اسامی غائبین و تأخیر کنندگان جلسه را قرائت بفرمائید.
منشی (سبحانی‌نیا) - بسم الله الرحمن الرحیم
تأخیر کنندگان صبح امروز عبارتند از آقایان:

جعفر ابراهیمی‌نژاد (۱۷) دقیقه - گل محمد الیاسی (۱۷) دقیقه - محمد سعید انصاری (۳۴) دقیقه - محمدعلی پرتوی (۱۷) دقیقه - احمد پیرزاده (۱۷) دقیقه - سید مسعود حسینی (۲۴) دقیقه - عزت الله داسادی (۱۸) دقیقه - صالح روحانی‌زاده (۱۷) دقیقه - سید محمدحسین زینلی (۵۸) دقیقه - خانم

این اختیارات زیاد می‌شود و همه چیز در اختیار رئیس منطقه است. از طرف دیگر آقای اکرمی فرمودند که رئیس منطقه توسط یک شورای عالی منصوب می‌شود یا یک هیأت مدیره برای همین دارد. با این منطبق باید رئیس منطقه توسط هیأت وزیران یا حتی بالاتر منصوب بشود برای اینکه همه دستگاهها با حذف این اختیاراتشان را به رئیس منطقه داده‌اند پس باید همه در آنجا مطمئن باشند که آن رئیس منطقه می‌تواند کار آنها را هم انجام بدهد و از طرفی یک سری وظایف هست که خاص است حالا من نمی‌خواهم اسم بیاورم و مسائل خاصی است که منطقه دیگر نمی‌خواهد در این تخصصها برود اینها هم هیچ اشکالی ندارد توافق می‌کنند آن دستگاهها خودشان نماینده‌ای می‌گذارند و کار انجام می‌شود وظایف زیادی هم به رئیس منطقه داده شده یعنی همه وظایف تجاری، مالی، صنعتی، اقتصادی اینها که لازم بوده که بدیم تا منطقه آزاد باشد، داده شد در عین حال گفته شده است من فکر می‌کنم که این باشد بهتر است و با حذف این، کمیسیون مخالف است.

نایب رئیس - متشکر، دولت:
الویری (مشاور رئیس جمهور در مناطق آزاد تجاری) - این پیشنهاد ۱۸۰ درجه عکس پیشنهاد قبلی است یعنی از آن پیشنهاد افراطی به یک مرحله تفریطی، از آن طرف پیشنهاد این بوده است که دستگاههای دولتی مستقل از سازمان اداره کننده آنجا عمل بکنند در اینجا درست برعکس آن است و می‌گویند تمام اختیارات دستگاه اجرائی در اختیار رئیس منطقه باشد در این مورد دو بند در لایحه آمده است: یک بند این است که دستگاههایی که در منطقه نمایندگی دارند فرض کنید آنجا رئیس آموزش و پرورش دارد در اینجا می‌گوید که رئیس آموزش و پرورش آنجا بایستی با هماهنگی سازمان اداره کننده آنجا انتخاب بشود یعنی وزارت آموزش و پرورش با رئیس سازمان منطقه هماهنگی می‌کند و یک رئیس می‌گذارد در مواردی هست که دستگاه اجرائی اصلاً آنجا هیچ نمایندگی ندارد ولی ممکن است کار داشته باشد مثلاً فرض بفرمائید ممکن است محیط زیست در منطقه آزاد نمایندگی نداشته باشد سازمان محیط زیست می‌آید اختیارات خودش را به سازمان اداره کننده آنجا واگذار می‌کند بنابراین، این روال در دو بند دیده شده به اعتقاد ما هر دو بند آن لازم است. و ما مخالف این پیشنهاد هستیم.

نایب رئیس - متشکر، حضار ۱۹۴ نفر، پیشنهاد را برای رأی‌گیری مشخص کنید.

منشی - پیشنهاد حذف بند «ب» از ماده (۹) است.
نایب رئیس - موافقین با پیشنهاد قیام بفرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. این ماده پیشنهاد دیگری دارد؟
منشی - خیر، برای ماده (۹) پیشنهاد دیگری نداریم.
نایب رئیس - برای رأی‌گیری قرائت بشود.
منشی (باهر) -

ماده (۹) - ارگانهای اجرائی کشور به یکی از دو روش زیر نسبت به اعمال تصدی و حاکمیت دولت در منطقه اقدام می‌نمایند:
الف - طی حکمی اختیارات به رئیس منطقه تفویض می‌گردد.
ب - با موافقت رئیس منطقه به فرد واجد شرایط حکم داده می‌شود.
تبصره - قوه قضائیه با تشخیص رئیس قوه قضائیه، واحدهای مورد نیاز را در هر منطقه مستقر می‌نماید این واحدها تابع قوانین قضائی کشور خواهد بود.
نایب رئیس - موافقین با ماده قرائت شده قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. چون در ماده ۱۰ پیشنهاد زیادی داریم، امروز نرسیم بقیه مذاکره در این خصوص به جلسه بعد موکول میشود.

۸ - تقاضای تغییر دستور جلسه طبق ماده (۷۰) آئین نامه داخلی و رد آن

نایب رئیس - نمایندگان عزیز توجه بفرمائید. جناب آقای دکتر شیبانی طبق ماده (۷۰) تقاضای تغییر دستور را داده‌اند. حالا آن قسمت مربوطه از ماده (۷۰) را برای استحضار نمایندگان محترم می‌خوانم:

«... این دستور قابل تغییر نیست مگر در موردی که از طرف دولت یا ۱۰ نفر از نمایندگان کتباً تقاضای تغییر دستور داده شود، در اینصورت به شرط تصویب مجلس در دستور جلسه بعد قرار میگیرد».

عرض کنم بیش از ۱۰ امضاء شده که این چیزی که امروز به عنوان پنجمین دستور ما قرائت کردیم که: «طرح یک فوریتی تهیه مسکن برای افراد

نقیسه فیاض بخش (۳۱) دقیقه - محمدعلی مقتیان (۱۶) دقیقه - محسن نریمان
(۱۹) دقیقه - سید محمد نقبائی (۱۷) دقیقه.
غائبین غیر سوجه صبح امروز آقایان : باغومیان، معتمدی نیا و ایران نژاد.
غائبین بعد از تنفس آقایان : سهرابی، کامیار و نوربخش. والسلام علیکم.

۱۲ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده
نایب رئیس - ختم جلسه اعلام می شود، جلسه بعد ما روز سه شنبه
ساعت ۸ صبح ان شاء الله خواهد بود.
(جلسه ساعت ۱۲/۱۶ پایان یافت)
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری